

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

FILOZOFICKÁ FAKULTA

POSTOJ VŮČI KRYPTOMĚNÁM NAPŘÍČ GENERACEMI U OBČANŮ ČESKÉ
REPUBLIKY

Bakalářská práce

Autor: David Jančík

Vedoucí práce: prof. Ing. Richard Pospíšil, Ph.D.

Olomouc 2022

Prohlášení

Místopřísežně prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma: „*Postoj vůči kryptoměnám napříč generacemi u občanů ČR*“ vypracoval samostatně a uvedl jsem v ní všechny použité podklady a literaturu.

V Olomouci dne.

Podpis

Mé poděkování patří prof. Ing. Richardu Pospíšilovi, Ph.D. za odborné vedení, cenné rady, znalecký dohled a ochotu při zpracování této bakalářské práce. Dále bych chtěl poděkovat všem respondentům, kteří byli ochotni spolupracovat v dotazníkovém šetření a pomohli mi pro můj výzkum sesbírat důležité informace.

Obsah

Úvod	7
1. Kryptoměny	8
2. Základní pojmy	10
2.1. Fiat Měna	10
2.2. Virtuální měna/Kryptoměna/Digitální měna	11
2.3. Token	12
2.4. Blockchain	13
3. Druhy kryptoměn.....	15
3.1. Bitcoin (BTC).....	16
3.1.1. Vývoj ceny Bitcoinu v rozmezí 2016–2022 v CZK.....	17
3.2. Ethereum (ETH).....	18
3.2.2. Vývoj ceny Ethera v rozmezí 2016–2022 v CZK	19
3.3. Tether (USDT).....	20
3.3.3. Vývoj ceny Tethera v rozmezí 2016–2022 v CZK	20
3.4. Binance Coin (BNB)	21
3.4.4. Vývoj ceny Binance Coinu v rozmezí 2018–2022 v CZK.....	22
3.5. XRP (XRP).....	23
3.5.5. Vývoj ceny XRP v rozmezí 2016-2022 v CZK.....	24
3.6. CO2INY	25
3.7. PlatonCoin (PLTC).....	26
3.7.6. Vývoj tržních cen zemědělské půdy v období 2005–2021 (Kč/ha)	27
4. Rizika spjaté s virtuální měnou.....	28

6. Dotazníkové šetření – empirický výzkum	32
6.1. Víte, co jsou to kryptoměny?	34
6.2. Využíváte bezhotovostní transakce?	36
6.3. Prosím, uveďte svůj věk.	38
6.4. Vlastníte nějaký druh kryptoměn?	39
6.5. Prosím uveďte Vaše pohlaví	41
6.6. Jaké je vaše nejvyšší dosažené vzdělání?	42
6.7. Jaký máte názor na kryptoměny?	44
6.8. Prosím krátce zdůvodněte Vaši odpověď.	46
6.9. Jaký je Váš postoj ke kryptoměnám?.....	47
6.10. Považujete kryptoměny za bezpečné?	49
6.11. Myslíte, že mají kryptoměny budoucnost?	51
6.12. Jaké kryptoměny znáte?	53
6.13. Co je to tzv. Těžba Bitcoinů?	54
6.14. Víte, co je to blockchain	55
6.15. Hodnocení dotazníku respondenty	57
Závěr.....	58
Summary	59
Použité prameny a literatura	60
Seznam grafů	62
PŘÍLOHY.....	64
Příloha č.1: Dotazník	64

Úvod

Na Úvod rád zmiňuji, že studuji na filozofické fakultě. V Bakalářské práci jsem zatoužil využít filozofování, avšak stále nám drží mantinely ekonomický duch a fakt, že se jedná o odborný text.

Základem práce je výzkum na základě dotazníkového šetření, který mi měl dopomoci k potvrzení či vyvrácení všeobecného předpokladu generačních rozdílů. Tento předpoklad mohli ovlivnit obecně známe stereotypy a předsudky. Je tomu postoj napříč generacemi. Při srovnávání různých generací se naprosto vždy setkáme s předsudky. S nadsázkou řečeno etnocentrismem, který z náš může nevědomě vycházet.

Bakalářská práce se věnuje tématice kryptoměn a jejímu postavení u různých generací občanů České republiky. Cílem bakalářské práce je zjistit, jaký postoj mají občané České republiky vůči kryptoměnám a jak moc se tento postoj liší v rámci různých generací. V teoretické části budou vymezeny základní principy kryptoměn a základní pojmy se kterými se u virtuálních měn nejčastěji setkáme. Touto prací není záměrem zkoumání kryptografie a výzkumu fungování jednotlivých kryptoměn. Rovněž se nebudu pouštět na pole investic.

V práci se zaměřím na potenciál, úskalí a trendy, které kryptoměny nesou. V praktické části bude provedena analýza na základě dotazníkového šetření o znalostech a postojích respondentů ke kryptoměnám.

Setkal jsem se s názory, proč jsme si takové téma zvolil, když s ním nemám osobní zkušenost. Důvodu mám hned několik. Téma mi přijde zajímavé, aktuální a rozhodně má podle mě určitý potenciál někam se posunout. Zadruhé je nutné si uvědomit, že osobní zkušenost není jediný způsob, jak tématu porozumět.

Chtěl bych poukázat i na to, že kryptoměny mohou přinášet světové ekonomy k revolučním myšlenkám. V dnešní době se lze setkat s kryptoměnami nebo virtuálními měnami, které mají původ v české republice. A tyto české nápady dokážou propojit různé oblastní mezi sebou. Bakalářská práce má tedy poukázat na zajímavá témata a nápady, které nám kryptoměny mohou přinést.

1. Kryptoměny

Na poli kryptoměn se nám naskýtá obrovské množství možností. Hodně lidí jako prioritu považuje investici do kryptoměn. Jdou si za vidinou zbohatnutí. Avšak pro účely tohoto výzkumu nemůžeme být hamižní a myslet jen na peníze. Samozřejmě, že jsme ve světě, kde peníze hrají nepředstavitelnou roli. Dokonce můžeme říct, že nás hranou. Najít si nějakou vizi budoucnosti v penězích, jinou, než jsou vlastně peníze je energické a odlišné od našeho myšlení. A to je bezesporu úhel pohledu, kterým bychom se na kryptoměny měli dívat. Tento úhel pohledu nám totiž pomůže využít ambic kryptoměn a posunout je blíže k budoucnosti.

O kryptoměnách lze hovořit jako o vynálezu, který se může podílet na změně měnové politiky. Hovoří se o změně budoucnosti k lepšímu. Nemůžeme však vyloučit, že tomu může být přesně naopak. Může dojít k nežádoucím změnám které povedou ke zhoršení ekonomické či sociální situace. Lze tedy tvrdit, že by tato změna mohla negativně ovlivnit globální ekonomickou a sociální vrstvu.

Veřejné mínění má větší váhu, než by se mohlo zdát. Pokud lidé budou ke kryptoměnám nedůvěřiví, nemůžeme očekávat jejich úspěšné začlenění do společnosti. To by mohlo zabránit jejich potenciálu se vyvíjet a časem nahradit dosavadní platidla. Jako každá mince má dvě strany, tak i kryptoměny mají dvě strany. Což je celkem paradoxní vzhledem k tomu, že kryptoměny bychom měli nazvat spíše jako komoditu než měnu ba dokonce nehmotnou movitou věc.

S nástupem internetu a bankovních účtů se rozvoj platebních možností urychleně začal měnit. Po zániku zlatého standardu roku 1971 se urychlila i emise nových finančních prostředků. Většinu peněžních zásob v ekonomice tvoří virtuální peníze nacházející se na bankovních účtech. Ekonomové odhadují, že pouze 8 procent světové měny existuje ve formě fyzické hotovosti.¹ Od roku 2009 se však postupně vyvíjí nové formy peněz rychle rostoucí na hodnotě a popularitě – kryptoměny.²

¹ GRABIANOWSKI, Ed, 2003. How Currency Works. HowStuffWorks [online]. [cit. 2022- 01-07]. Dostupné z: <https://money.howstuffworks.com/currency.htm>

² SVOBODA, Patrik, 2019. *Vliv virtuálních měn na nadnárodní společnost* [online]. Liberec [cit. 2022-03-10]. Dostupné z:

Nákupy na internetu se staly naprosto běžnou činností. Při placení online, spoléháme na finanční instituce, které nám slouží jako důvěryhodná třetí strana. Při zpracování elektronických plateb je tato finanční instituce banka. Banka se nám stává důvěryhodnou třetí stranou a dává nám určitý pocit jistoty a zabezpečení. Jedná se vlastně o stejnou instituci, která nám umožňuje se finančně zabezpečit, či mít pocit jistoty ve formě bydlení. Poskytuje nám různá životní a stavební spoření nebo pojištění. Tato instituce má tak předpoklad pro důvěryhodnost od jejich klientů, když hraje zásadní roli v jejich životě. Proto i přesto, že systém kryptoměn funguje dostatečně dobře, většina transakcí stále trpí neodmyslitelnými slabinami založené na důvěře. Absence finanční instituce ve formě třetí strany, nevratné transakce, rizikovost a složitost dohromady vytvářejí zhoubný prostor pro nedůvěřivé názory.

Pokud se setkáme s někým, kdo kryptoměny zná, ale aktivně se jim nevěnuje, celý systém vidí jako jeden velký trh investic, který se s každým dnem mění. Některé změny jsou výraznější více, některé méně avšak k těmto změnám zkrátka neustále dochází. Kolik z nás se však na kryptoměny podívá ve smyslu platila bez centrální autority, a nikoliv jako holou investici? Měna, která nemá prostředníka, funguje jako software a je ovládaná uživateli pomocí nespočtu počítačů, a přesto je na trhu konkurenceschopná. Je nutné si uvědomit, že tato technologie ve formě kryptoměn dokáže přenášet či navyšovat svoji hodnotu a být zprostředkovatelem směny.

V některých státech ji dokonce uznávají jako platidlo a možnost směny se nám rozšiřuje na velké množství zboží a služeb. Lze tedy shrnout, že se ve skutečnosti jedná o něco, co nijak fyzicky neexistuje, ničím neručí, není ničím podloženo a nemá centrální instituci, která by zaručovala fungování této formy platidla. I přes všechna tyto fakta, kryptoměny na trhu dokážou fungovat a v mnoha případech si v průběhu let dokážou svoji hodnotu několikanásobně navýšit a dosáhnout neuvěřitelných hodnot.

Jednotlivé vlády mají názory k těmto decentralizovaným platidlům naprosto odlišné. Jsou státy, kde je měna přijata, zákonem schválena a je tak možné s nimi na trhu bez problému fungovat. Zatímco se najdou státy, ve kterých jsou kryptoměny nezákonné a jsou brány jako konkurence vůči fiat měnám. Přeci jen se jedná o platidla, která nepřinášejí žádné daně či úroky, ze kterých by stát těžil. Je přínosné si uvědomit, že fiat měny byli jednou oběživem, který byl společností nuceně přijat.

2. Základní pojmy

2.1. Fiat Měna

. Měnu chápeme jako formu peněz, která plní tři základní funkce. Jedná se o se o zúčtovací jednotku, uchovatele hodnoty a prostředek směny. Jednoduše musí vyjadřovat nějakou hodnotu, musí tuto hodnotu uchovávat a přenášet pro možnost budoucích plateb. Kvalitní měna by měla být navíc snadno dělitelná, snadno skladovatelná, přenositelná a odlišitelná od měn ostatních.³ Postupem času, jak se formovala současná měnová soustava jsme dospěli k využívání tzv. fiat měn. Můžeme se také setkat s pojmenováním jako zákonná měna. Zkráceně se jedná o měnu s nuceným oběhem, hodnotou stanovenou zákonem, založenou na úvěru. Fiat měny, jako je americký dolar, euro nebo česká koruna nemají stálou hodnotu. Hodnota se vyvíjí na základě situace na trhu nabídky a poptávky. Fiat měna je propojena se stabilitou vlády, která tuto měnu podporuje. Dostáváme se tedy vždy k vystavení rizika, jakými je například hyperinflace.⁴

V současnosti nám finanční svět řídí a určují bankovní instituce. Celá tato bankovní soustava nám stojí na mnoha různých bankovních subjektech. Od komerčních bank po národní či nadnárodní centrální banky jedná se o svět, ve kterém se vždy nacházejí lidé, kteří kladou pochybnosti a v systém nevěří. Ať už jsou jejich důvody jakékoliv, v historii nastali situace, které jejich pochybnosti utvrdily. Pochybnosti se nám v případě finančních krizí razantně zvyšují a lidé začínají být citlivější na různé alternativy, které sebou moderní finanční svět přináší.

³ STROUKAL, Dominik a Jan SKALICKÝ, 2018. *Bitcoin a jiné kryptopeníze budoucnosti: historie, ekonomie a technologie kryptoměn, stručná příručka pro úplné začátečníky*. Praha: Grada Publishing. Finance pro každého.

⁴ *Kryptomagazin.cz: Fiat měna* [online]. 6.12.2021 [cit. 2022-04-13]. Dostupné z: <https://kryptomagazin.cz/wiki/co-je-fiat-mena/>

2.2. Virtuální měna/Kryptoměna/Digitální měna

Tyto tři pojmy se v této oblasti používají zaměnitelně. Zatímco „kryptoměna“ je v dnešní době často preferovaným pojmem. Mnoho institucí či jednotlivých států v právních dokumentech či směrnicích užívá pojem „virtuální měna“. Což je ale technicky vzato širší pojem, protože nezahrnuje kryptografické procesy.⁵

Definice kryptoměn je poměrně velké množství a žádná není považována za oficiální. Kryptoměny tedy také můžeme logicky dohledat pod různými názvy jako virtuální měna nebo digitální měna. Ve své podstatě se jedná o software. Jsou nehmotné a jedná se o tzv. decentralizovaná platidla. Což jsou platidla, která nejsou závislá na centrální autoritě, jakou je banka a veškerý systém je řízen uživateli.⁶ Většina kryptoměn pro svoji funkci využívá blockchain.

„Kryptoměna je systém, který splňuje všechny následující podmínky: 1) systém nepotřebuje centrální autoritu, distribuovaně dosahuje shody o svém stavu; 2) systém uchovává přehled o jednotkách dané kryptoměny a jejich vlastnictví; 3) vlastnictví jednotek kryptoměny se prokazuje výhradně kryptograficky; 4) systém definuje, zda mohou vznikat nové jednotky kryptoměny; pokud mohou vznikat nové jednotky kryptoměny, systém definuje okolnosti jejich vzniku a způsob určení vlastnictví těchto nových jednotek; 5) systém umožňuje provádět transakce, ve kterých dochází ke změně vlastnictví jednotek kryptoměny; pokyn k provedení transakce může vydat pouze entita, která prokáže aktuální vlastnictví těchto jednotek; 6) pokud jsou současně zadány dva rozdílné pokyny ke změně vlastnictví stejných jednotek kryptoměny, systém provede nejvýše jeden z nich“⁷

⁵ HACKER, Phillip., et al. *Regulating blockchain: techno-social and legal challenges*. 1. vydání. Oxford: Oxford University Press, 2019.

⁶ KRYPTObible: *Krypto slovník* [online]. [cit. 2022-03-31]. Dostupné z: <https://kryptobible.cz/slovník/>

⁷ LÁNSKÝ, Jan. *Kryptoměny*. V Praze: C.H. Beck, 2018.

2.3 Token

Tokenů existuje mnoho druhů a není lehké se v nich vyznat. Pro účely této práce se zaměříme pouze na základní definice tokenu a NFT – Non-Fungible Tokens tedy nezaměnitelné tokeny. Zjednodušeně je token jiný výraz pro slovo „Kryptoměna“ nebo „Kryptoaktivum“. V dnešní době tento termín stále více nabývá mnoho jiných specifických významů. Tokeny mají širokou škálu potenciálních funkcí, od pomoci při provádění decentralizovaných směn až po prodej vzácných předmětů ve videohrách. Ale všechny lze obchodovat nebo držet jako jakoukoli jinou kryptoměnu.⁸

Token může být hodnota, vklad, hlasovací právo nebo cokoli jiného. Token nemá pouze jednu konkrétní roli. Tokeny nemají svůj vlastní blockchain, ale fungují na blockchainu jiné kryptoměny. Token v těchto platformách funguje jako platidlo nebo prostředek směny. V běžném životě token představuje například řidičský průkaz, který poukazuje na skutečnost kvalifikace o řízení.

NFT představují vlastnická práva k jedinečnému digitálnímu nebo reálnému aktivu. Mohou být použity ke ztížení kopírování a sdílení digitálních dat. Na rozdíl od kryptoměn, jako je Bitcoin, obsahuje každý NFT jedinečná data, což znamená, že nezaměnitelné tokeny nejsou vzájemně zaměnitelné. Normální token lze vyměnit za stejný typ tokenu stejně bez rozdílu. Zatímco u NFT jsou oba tokeny unikátní, což znamená, že jeden NFT není stejný jako jiný NFT.⁹

⁸Coinbase: *What is token?* [online], c2022. [cit. 2022-02-09]. Dostupné z: <https://www.coinbase.com/learn/crypto-basics/what-is-a-token>

⁹Kryptomagazin.cz: *Co je token?* [online], 2021. [cit. 2022-04-04]. Dostupné z: <https://kryptomagazin.cz/wiki/co-je-token/>

2.4. Blockchain

Jedním z hlavních pojmů, se kterým se u kryptoměn setkáme je blockchain. Lze jej považovat za samotné jádro těchto decentralizovaných platidel. Blockchain neboli účetní kniha zaznamenává transakce distribuované v síti tisíců počítačů. Propojení těchto účetních knih si můžeme představit jako strom, nebo konkrétněji, jako dlouhou větev místy s krátkými výhony¹⁰

Jakákoliv změna, která nastane je zaznamenává do nespočtu našich účetních knih. Pokud by tedy nastala situace, kdy dojde k nějaké modifikaci, musí dojít k modifikaci ve všech našich účetních knihách. A tohle je přesně ta koncepce, co nám umožňuje uschovat historii v nepřepisatelné a neměnné podobě. Modifikace jedné naší účetní knihy odborně řečeno bloku, totiž vyžaduje přepočítání předem daného předka což nazýváme kryptografickou hádankou, což je proces nazývaný důkaz a zároveň se jedná o proces, který nám zajišťuje kvalitní zabezpečení a ochranu před podvodníky.¹¹ Útočník by tedy musel nashromáždit 51 % decentralizovaného výpočetního výkonu, aby jednostranně změnil transakce ve svůj prospěch. Díky své decentralizaci je blockchain také odolný vůči cenzuře. Neexistuje žádná centrální orgán, který by mohl zablokovat vstup jakýchkoli informací.¹²

Tato relativně nová technologie má potenciál narušit mnoho odvětví a rozproudit tak změny ve finančním světě. Tato technologie přišla s řešením na dva základní problémy, se kterými jsme se u digitálních měn setkávali. „Bitcoinový“ blockchain dokáže kontrolovat řízení tvorby Bitcoinů a vyhnout se jejich duplikaci.¹³

¹⁰ STROUKAL, Dominik a Jan SKALICKÝ, 2018. *Bitcoin a jiné kryptopeníze budoucnosti: historie, ekonomie a technologie kryptoměn, stručná příručka pro úplné začátečníky*. Praha: Grada Publishing. Finance pro každého.

¹¹ STROUKAL, Dominik a Jan SKALICKÝ, 2018. *Bitcoin a jiné kryptopeníze budoucnosti: historie, ekonomie a technologie kryptoměn, stručná příručka pro úplné začátečníky*. Praha: Grada Publishing. Finance pro každého.

¹² HACKER, Phillipp., et al. *Regulating blockchain: techno-social and legal challenges*. 1. vydání. Oxford: Oxford University Press, 2019.

¹³ The disrupter series: digital currency and blockchain technology. [online]. 2016 [cit. 2022-03-29]. Dostupné z: <https://www.govinfo.gov/content/pkg/CHRG-114hrg20322/pdf/CHRG-114hrg20322.pdf>

Také je důležité si uvědomit, že se jedná o systém, který vyžaduje naši spolupráci. Pokud si nejsme schopni uchovat naše osobní údaje, hesla a celkovou opatrnost nemůžeme očekávat bezpečné prostředí. V tomto případě je heslem 256bitový klíč od naší kryptopeněženky. Opatrnost je obecně důležitá vlastnost nebo schopnost, která by měla profitovat v jakékoliv činnosti ve finanční sféře.

V současné době je blockchain označován jako nejdůležitější typ technologie distribuované účetní knihy (DLT). Což je decentralizovaná forma vedení záznamů, která může uchovávat mnoho různých druhů informací, kterými nemusí být nutně jen peněžní transakce. Blockchain představuje kryptograficky zabezpečenou databázi distribuovanou na mnoha počítačích (uzlech) a kombinuje decentralizované mechanismy s kryptografickým ověřováním. To dává blockchainu řadu důležitých vlastností. Je odolný: i když je jedna kopie blockchainu vymazána nebo poškozena, na uzlech existuje mnoho dalších kopií, které nadále poskytují relevantní informace. Je také vysoce odolný proti neoprávněné manipulaci. Nové informace totiž mohou přidávat pouze konkrétní uzly.¹⁴

¹⁴ HACKER, Phillipp., et al. *Regulating blockchain: techno-social and legal challenges*. 1. vydání. Oxford: Oxford University Press, 2019.

3. Druhy kryptoměn

V současném světě se můžeme setkat s velkým množstvím kryptoměn, se kterými můžeme obchodovat. Z tohoto důvodu je nutné stanovit si odlišné charakteristiky jednotlivých měn. Ignorování těchto rozdílů vede k mylné představě, že se od sebe jednotlivé měny odlišují jen názvem, symbolem či kurzem. Rozdíly mezi jednotlivými kryptoměnami jsou daleko rozsáhlejší, než je tomu v případě Fiat měn.

V této části se zaměřím na kryptoměny, které jsou v současném světě považovány za nejznámější. V dotazníkovém šetření a jeho grafickém porovnání si také nejlépe vedou. Podrobněji se zaměříme na nejznámější kryptoměnu Bitcoin, který je důležitou částí světa kryptoměn.

Záměrem je tedy porovnání jednotlivých kryptoměn a poukázání na jejich nejhlavnější odlišnosti. Závěrem této kapitoly se zaměřím na virtuální měny, které zabíhají do oblasti ekologie a hospodářství, kdy jedna z nich má dokonce původ v české republice.

Kryptoměny jsem poznal pod názvem Bitcoin a dlouhou dobu jsem se ani nesešel s názvem kryptoměna. Všichni, kdo hovořili o tomto tématu zmiňovali pouze Bitcoin. Což je skutečnost, kterou si kryptoměny zachovali do dnes. U mnoha lidí je povědomí termínu kryptoměna pouze u slova Bitcoin. Avšak je důležité si uvědomit, že v průběhu let od vzniku tohoto průkopníka vzniklo na nespočet dalších kryptoměn, které se od sebe do jisté míry odlišují a každá kryptoměna nám tak může přinést něco jiného. Což je fakt, který nelze pominout.

3.1 Bitcoin (BTC)

Za vznikem této kryptoměny stojí dosud neznámo. Respektive se setkáme se spekulacemi, kdo s tímto nápadem přišel a stále není objasněno kdo za vznikem stojí. Bitcoin, který nese zkratku BTC, vznikl v roce 2009 a jako „tvůrce“ vystupovala neznáma osoba či skupina osob pod pseudonymem Satoshi Nakamoto. Bitcoin popisuje na základě průvodního článku, který publikoval v říjnu roku 2008. Jako i jiné digitální měny, kryptoměny, funguje na principu P2P. Satoshi Nakamoto v tomto článku popisuje peer to peer systém. Jedná se o takovou verzi elektronické hotovosti, která umožňuje zasílat platby online, aniž by procházely finanční institucí. Práce nám představuje problémy, které by kryptoměna měla vyřešit. Poukazuje na inherentní problémy systému, který je, při přesunu peněz z jednoho místa na druhé prostřednictvím třetí strany, založen na důvěře. Jedná se především o to, že takový systém umožňuje vrácení již provedených plateb. Nakamoto tak chtěl tyto problémy vyřešit vznikem nového mechanismu, který by umožňoval provádět platby přes komunikační kanály bez důvěryhodné třetí strany. Kromě těchto problémů ve své práci popisuje i fungování transakcí včetně veškerých vlastností, které má tato kryptoměna mít.

Na počátku života Bitcoinu, nic nenasvědčovalo tomu, že bude mít takový úspěch. V začátcích dokonce docházelo k menším úpravám v Kódovém systému a Bitcoin se tak prodával za méně než dolar. Tímto anonymním nápadem Bitcoin započal svět kryptoměn a pobídl nás ke změně myšlení v rámci měnové polity. Bitcoin se stal čím dál diskutovanějším tématem, a začal se stávat pojmem. Jeho oblíbenost mu dopomohla rapidně nabrat na hodnotě. V květnu 2016 se dal Bitcoin koupit za přibližně 500 dolarů. V březnu roku 2022 byla cena jednoho Bitcoinu stanovena na částku přes 44 000 dolarů. To je růst o 7800 % což se zdá jako neskutečné číslo.¹⁵ Na konkrétnější čísla poukazují v následující tabulce.

¹⁵ TRETINA, Kat, SCHMIDT, John, ed. Top 10 Cryptocurrencies In March 2022. *Forbes: Advisor* [online]. Mar 1, 2022 [cit. 2022-03-15]. Dostupné z: <https://www.forbes.com/advisor/investing/top-10-cryptocurrencies/>

Jak zmiňuji v přechozí kapitole, Bitcoin nemá žádnou centrální autoritu a nemá tedy možnost tisknout nové peníze, jako je tomu narozdíl od současných peněz. Pokud pomineme tuto vlastnost, lze hovořit o Bitcoinu jako o dobrých penězích se všemi standartními charakteristikami.¹⁶

Dle údajů Skalického a Stroukala, Bitcoin má stále i po letech své existence vysokou volatilitu. To je také důkazem toho, že Bitcoin nemá dostatečný počet uživatelů a nevzbuzuje důvěru pro širší veřejnost. Většina populace, která do kryptoměn investuje nebo s nimi nějak pracuje jsou lidé zběhlí v IT či zkušení investoři. Nemůžeme tedy pominout fakt, že bez účasti širší veřejnosti nastane stabilizace.

3.1.1. Vývoj ceny Bitcoinu v rozmezí 2016–2022 v CZK

Zdroj: Kurzy.cz: Bitcoin – aktuální a historické ceny kryptoměny Bitcoin, graf vývoje ceny kryptoměny Bitcoin měna CZK [online]. [cit. 2022-01-30]. Dostupné z: https://www.kurzy.cz/komodity/bitcoin-graf-vyvoje-ceny/?dat_field=29.12.2015&dat_field2=29.03.2022

¹⁶ STROUKAL, Dominik a Jan SKALICKÝ, 2018. *Bitcoin a jiné kryptopeníze budoucnosti: historie, ekonomie a technologie kryptoměn, stručná příručka pro úplné začátečníky*. Praha: Grada Publishing. Finance pro každého.

3.2. Ethereum (ETH)

Jedná se o druhou nejhodnotnější kryptoměnu. Poprvé byla navržena v prosinci 2013 Vitalikem Buterinem a do širšího povědomí lidí se dostala v červenci 2015. Stejně jako ostatní blockchainy má svou vlastní kryptoměnu, v tomto případě Ether.¹⁷ Tato kryptoměna je oblíbená mezi vývojáři programů kvůli svým potenciálním aplikacím, jako jsou takzvané chytré smlouvy nebo kontrakty, které se automaticky provádějí, když dojde ke splnění všech stanovených podmínek. Zároveň je třeba zmínit nezaměnitelné tokeny (NFT), které fungují na blockchainu jiné kryptoměny a ve většině případů se jedná právě o Ethereum.¹⁸ Téma tokenů je ovšem široké a nerad bych se ubral tímto směrem.

Co se týká nárůstu hodnoty v průběhu let, Ethereum zažívá markantní růst. Podobně jako u Bitocinu i tady cena vzrostla o tisíce procent. Od dubna 2016 do začátku března 2022 se jeho cena zvýšila z přibližně 11 \$ na více než 3 000 \$, což představuje nárůst o více než 27 000 %.¹⁹

Ethereum funguje jako globální open-sourcová blockchainová platforma, která zaručuje na síti etheru fungování výše zmiňovaných chytrých kontraktů. Jedná se o formu smlouvy, která je zapsaná v počítačovém kódu, nikoliv v právní řeči. Chytrý kontrakt umístěný na blockchainu umožňuje dvěma smluvním stranám předem zkontrolovat jeho podmínky, a když s nimi obě strany souhlasí, uzavřou spolu smlouvu bez potřeby třetí strany.²⁰ Software s otevřeným zdrojovým kódem je kód, který je navržen tak, aby byl veřejně přístupný – kdokoli může kód vidět, upravovat a

¹⁷ MATTIA PAGANELLI, 2021. *Data Loam: Sometimes Hard, Usually Soft. The Future of Knowledge Systems.*

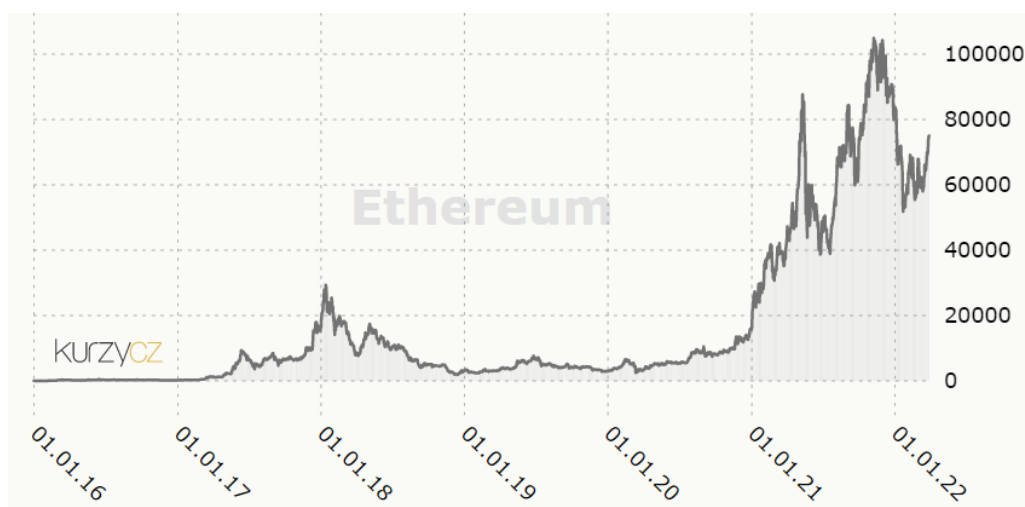
¹⁸ *Kryptomagazin.cz: token* [online], 2021. [cit. 2022-03-10]. Dostupné z: <https://kryptomagazin.cz/wiki/co-je-token/>

¹⁹ TRETINA, Kat, SCHMIDT, John, ed. Top 10 Cryptocurrencies In March 2022. *Forbes: Advisor* [online]. Mar 1, 2022 [cit. 2022-03-15]. Dostupné z: <https://www.forbes.com/advisor/investing/top-10-cryptocurrencies/>

²⁰ ŠMÍD, Darek. *Forbes: Kryptoměny* [online]. 27. června 2021 [cit. 2022-03-29]. Dostupné z: <https://forbes.cz/od-a-do-z-chcete-vstoupit-do-sveta-kryptomen-tady-jsou-zakladni-pojmy/>

distribuuovat, jak uzná za vhodné. Systém je založený na vzájemném hodnocení a komunitě. Software s otevřeným zdrojovým kódem je často levnější, flexibilnější a má delší životnost než jeho protějšky, protože je vyvíjen spíše komunitami než jedním autorem nebo společností.²¹

3.2.2. Vývoj ceny Ethera v rozmezí 2016–2022 v CZK

Zdroj: Kurzy.cz: Bitcoin – aktuální a historické ceny kryptoměny Bitcoin, graf vývoje ceny kryptoměny Bitcoin měna CZK [online]. [cit. 2022-01-30]. Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/komodity/ethereum-graf-vyvoje-ceny/?dat field=1.1.2016&dat field2=30.03.2022>

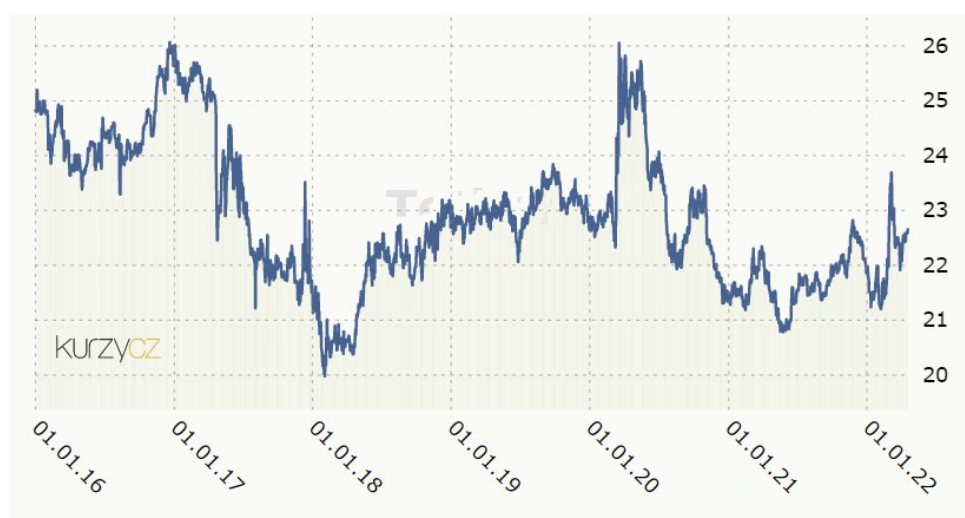
²¹ RedHat: What is open source? [online], October 24, 2019. [cit. 2022-03-10]. Dostupné z: <https://www.redhat.com/en/topics/open-source/what-is-open-source>

3.3 Tether (USDT)

Na rozdíl od některých jiných kryptoměn je Tether stabilní coin. Hovoříme o kryptoměně s relativně stabilní hodnotou, protože je navázána k fiat měnám. Společnost se pokusila vytvořit hodnotu, která je pevně stanovenou hodnotou vůči dolaru. Tedy jeden tether vyměnitelný za jeden dolar. Teoreticky to znamená, že hodnota Tetheru by měla být konzistentnější než u jiných kryptoměn, a proto ji upřednostňují investoři, kteří se obávají extrémní volatility jako je tomu u jiných kryptoměn.²²

Projekt Tether funguje na trhu kryptoměn od roku 2014, což je poměrně dlouhá doba. Pro své účely využívá blockchain Ethern a Bitcoinu. Avšak je důležité podotknout, že u něj panují celkem vážné obavy, zda má společnost na účtu skutečnou sumu, která je momentálně v oběhu.²³

3.3.3. Vývoj ceny Tethera v rozmezí 2016–2022 v CZK

Zdroj: Kurzy.cz: Tether – aktuální a historické ceny kryptoměny Tether, graf vývoje ceny kryptoměny Tether měna CZK [online]. [cit. 2022-01-30]. Dostupné z: https://www.kurzy.cz/komodity/tether-graf-vyvoje-ceny/?dat_field=1.01.2016&dat_field2=1.1.2022

²² TRETINA, Kat, SCHMIDT, John, ed. Top 10 Cryptocurrencies In March 2022. *Forbes: Advisor* [online]. Mar 1, 2022 [cit. 2022-03-15]. Dostupné z: <https://www.forbes.com/advisor/investing/top-10-cryptocurrencies/>

²³ CHOVCULIAK, Róbert. *Pokrok bez povolení: jak sdílená ekonomika, crowdfunding a kryptoměny změnily svět*. 1. vydání. Praha: Grada, 2020. Finance pro každého.

3.4 Binance Coin (BNB)

Binance Coin je forma kryptoměny, kterou lze použít k usnadnění obchodování a placení na jedné z největších krypto burz na světě – Binance. Od svého uvedení na trh v roce 2017 rozšířil svoji funkci na obchodování, zpracování plateb nebo dokonce rezervaci cestovních služeb. Lze s ním také obchodovat nebo směňovat za jiné formy kryptoměny, jako je Ethereum nebo Bitcoin. Pro uživatele malých transakcí není výhodný z důvodu transakčních poplatků

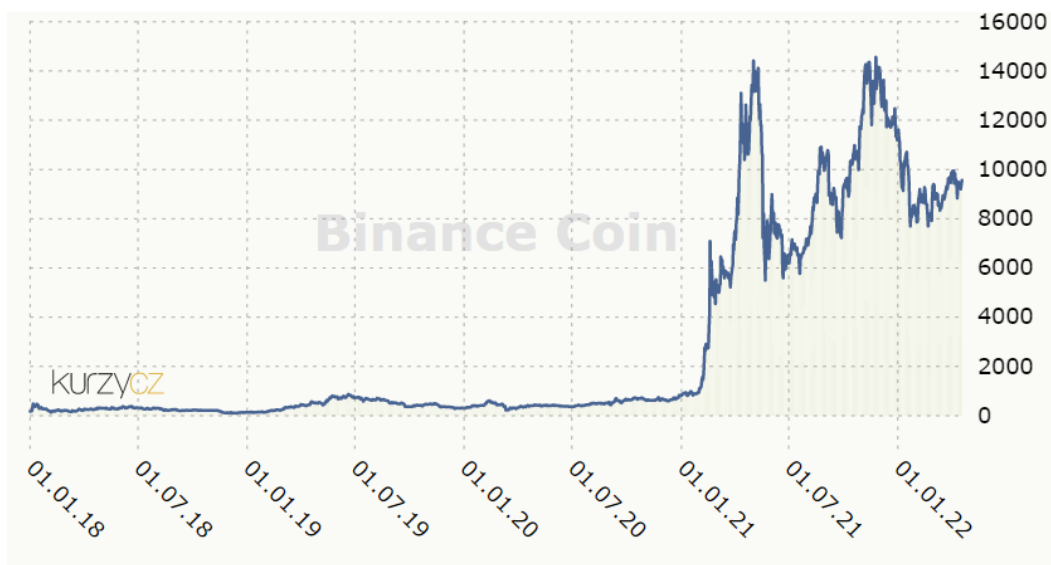
BNB byla původně vydána v roce 2017 jako token, běžící na síti Ethera, s celkovou zásobou 200 milionů coinů. Řadí se na první místo, pokud jde o data o objem transakcí a může se pochlubit dobrou likviditou. Na začátku března 2018 byly uživatelské účty společnosti Binance hacknuté, načež dostala společnost doporučení, aby tato měna přestala existovat. V září 2020 Binance spustila BNB Smart Chain, blockchainovou síť, která běží paralelně s BNB Beacon Chain. To znamená, že nyní můžeme najít BNB ve třech různých formách.²⁴

Cena BNB v roce 2017 byla pouhých 0,10 dolarů. Do začátku března 2022 jeho cena vzrostla na přibližně 413 dolarů., což představuje růst přibližně 410 000 %.²⁵

²⁴ *Binance academy: What is BNB?* [online], 2018. [cit. 2022-03-21]. Dostupné z: <https://academy.binance.com/cs/articles/what-is-bnb>

²⁵ TRETINA, Kat, SCHMIDT, John, ed. Top 10 Cryptocurrencies In March 2022. *Forbes: Advisor* [online]. Mar 1, 2022 [cit. 2022-03-15]. Dostupné z: <https://www.forbes.com/advisor/investing/top-10-cryptocurrencies/>

3.4.4. Vývoj ceny Binance Coinu v rozmezí 2018–2022 v CZK

Zdroj: Kurzy.cz: *Binance Coin – aktuální a historické ceny kryptoměny Binance Coin, graf vývoje ceny kryptoměny Binancer měna CZK* [online]. [cit. 2022-01-30]. Dostupné z: https://www.kurzy.cz/komodity/binance-coin-graf-vyvoje-ceny/czk-2-dny?dat_field=1.01.2018&dat_field2=19.04.2022

3.5. XRP (XRP)

XRP je dlouhodobě třetí nejhodnotnější kryptoměna. Jedná se o platformu pro převod fiat měn a dalších aktiv. Platební síť vyniká rychlostí převodu a extrémně nízkými transakčními poplatky. Vlastním jménem se kryptoměna nazývá XRP, nejčastěji se o ní mluví jako o Ripple. Ripple je však společnost poskytující XRP.

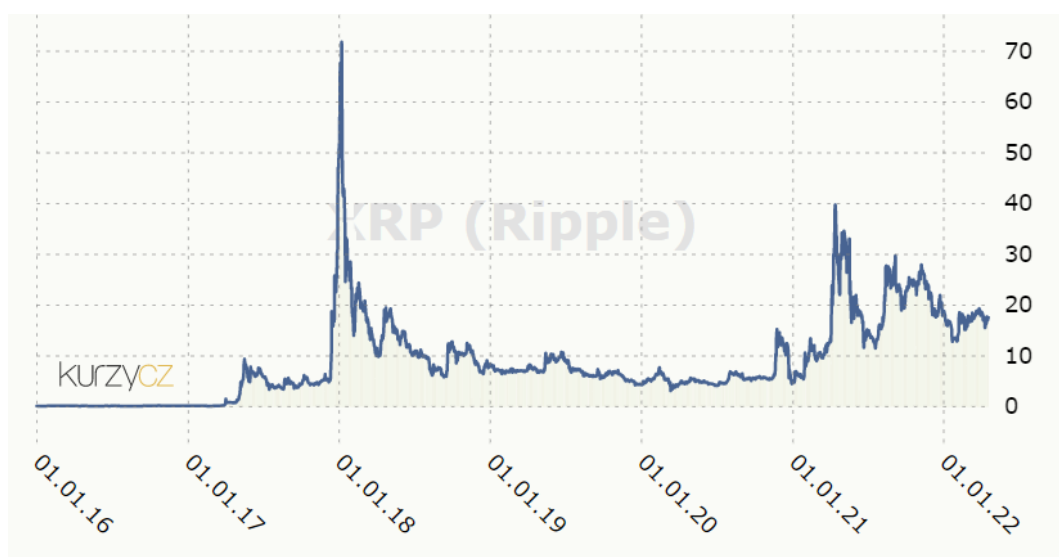
XRP není na rozdíl od Bitcoinu spravován veřejnosti, ale vlastní soukromou společností a jeho hlavním účelem není placení zboží. Účelem vzniku XRP je zajistit okamžité a levné mezinárodní bankovní převody. Oproti Bitcoinu jsou však veškeré transakce mnohem rychlejší a tato rychlost by časem mohla konkurovat společností jako VISA. Zároveň není možné jej těžit a o celém tomto projektu hovoříme jako o velice složitém a není jednoduché jej pochopit.²⁶

Na začátku roku 2017 byla cena XRP 0,006 \$. V březnu 2022 jeho cena dosáhla 0,80 \$, což je nárůst o více než 12 600 %.²⁷

²⁶ SOUKUP, Tomáš. *FINEX.cz: XRP (Ripple)* [online]. 2017 [cit. 2022-04-10]. Dostupné z: <https://finex.cz/kryptomena/xrp-ripple/>

²⁷ TRETINA, Kat, SCHMIDT, John, ed. Top 10 Cryptocurrencies In March 2022. *Forbes: Advisor* [online]. Mar 1, 2022 [cit. 2022-03-15]. Dostupné z: <https://www.forbes.com/advisor/investing/top-10-cryptocurrencies/>

3.5.5. Vývoj ceny XRP v rozmezí 2016-2022 v CZK

Zdroj: Kurzy.cz: XRP – aktuální a historické ceny kryptoměny Binance Coin, graf vývoje ceny kryptoměny XRP měna CZK [online]. [cit. 2022-01-30]. Dostupné z: https://www.kurzy.cz/komodity/xrp-ripple-graf-vyvoje-ceny/czk-2-dny?dat_field=1.1.2016&dat_field2=19.04.2022

3.6. CO2INY

Český vizionář Jan Palaščák přišel s myšlenkou nákupu emisních povolenek za virtuální měnu zvanou CO2IN. Poukázal na problém uměle vytvořeného a přebytečného oxidu uhličitého v atmosféře a přišel s myšlenkou, která za určitých podmínek může vést k prudkému zdražování emisních povolenek vydaných Evropským systémem pro obchodování s emisemi. *„EU ETS celým názvem EU Emission Trading systém, je základním kamenem politiky EU v boji proti změně klimatu a jejím klíčovým nástrojem pro nákladově efektivní snižování emisí skleníkových plynů. Je to první velký trh s uhlíkem na světě a zůstává tím největším.“*²⁸ S Úkolem této instituce, kterým je omezování množství vypouštěného oxidu uhličitého do atmosféry pomáhá právě česká virtuální měna CO2IN.

Dnes se díky lidem s takovými nápady můžeme setkat i s virtuální měnou, která má původ v české republice. Dle dostupných informací se jedná o revoluční virtuální měnu založenou na tzv. „zlatém standartu“ v podobě oxidu uhličitého. Díky těmto myšlenkám víme, že může nastat změna, která pozitivně ovlivní i oblast ekologie. Tedy dochází k propojení virtuální měnové politiky a ekologie.

Jak jsem zmiňoval výše jedná se o virtuální měnu, která je podložena emisními povolenkami Evropského systému pro obchodování s emisemi. Počet těchto emisních povolenek je omezen. Jedna povolenka reprezentuje jednu tunu přebytečného oxidu uhličitého uvolňovaného do ovzduší. Pokud již tato povolenka není na trhu, legálně se do ovzduší může vypustit menší množství CO₂. Pro jednu emisní povolenku je potřeba 100 takovýchto CO₂inů, které se dají koupit přes internet. Tyto virtuální peníze také mohou sloužit podobně jako Bitcoinů k placení. Vzhledem k tomu, že dochází k ubývání omezeného produktu na trhu, v našem případě emisních povolenek začíná jejich cena na trhu růst. Takovéto mantinely mohou vést ke změnám na trhu s energiemi – lidé vyhledávají úspory energie, obnovitelné zdroje, společnost je nucena hledat jiné alternativy, kde nedochází masivnímu vypouštění oxidu uhličitého do atmosféry.²⁹

²⁸ *Evropská komise: Climate Action* [online]. [cit. 2022-03-14]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/clima/eu-action/eu-emissions-trading-system-eu-ets_cs

²⁹ AMPER, Skupina, 2020. Z Česka přichází virtuální měna CO2IN založená na obchodování s emisními povolenkami. In: *Tzb-info.cz* [online]. [cit. 2022-02-14]. ISSN edsmed.CZ. Dostupné z: <https://oze.tzb->

3.7. PlatonCoin (PLTC)

V přechodí kapitole jsem poukazoval na propojení ekonomie a ekologie. Konkrétně na propojení tohoto decentralizovaného platidla a emisních povolenek. V dnešní době, už se v některých zemích objevuje velké množství obchodníků, kteří akceptují kryptoměny stejně, jako je tomu u jakéhokoliv běžného způsobu placení. V současném světě začínáme považovat kryptoměny za normální. Začínají se nám pomalu dostávat do sociální vrstvy, a tak je čím dál běžnější je používat prakticky na cokoliv. A tak není překvapením dostat se díky kryptoměnám do oblasti ekologie, energií anebo také k zemědělství. Představitosti a ambicím se meze nekladou.

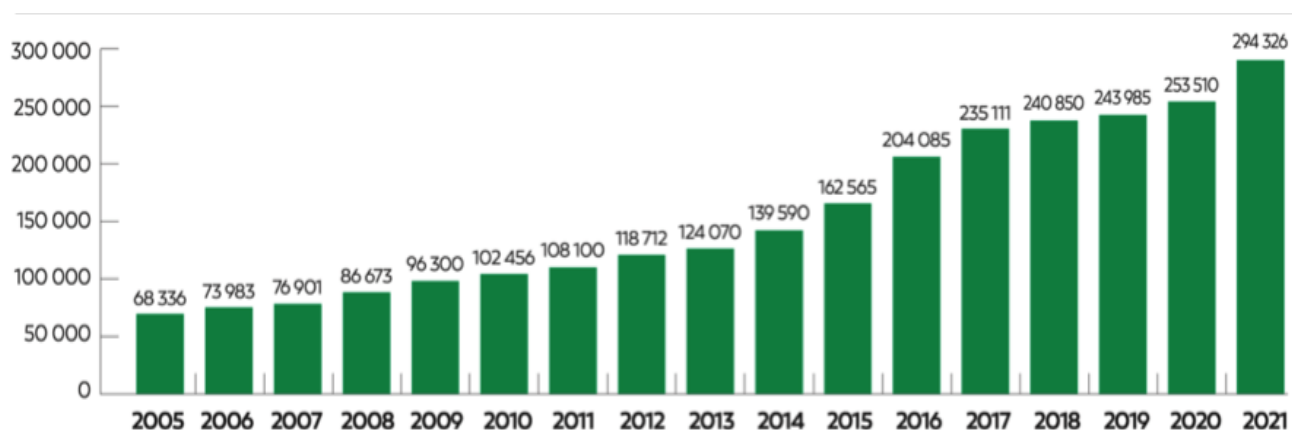
K propojení zemědělství s trhem kryptoměn nás dostává v roce 2019 firma Platon Life, která přišla s Platoncoinem. Platon Life je původem česká firma působící ve třech největších městech české republiky, konkrétně Praha, Brno, Ostrava. V tomto oboru se pohybuje od roku 2017. Společnost se brzy prosadila i v zahraničí. Platon Life můžeme najít například v Dubaji, Londýně, Varšavě a dále napříč velkými městy. Setkáme se i s podporou významných partnerů jakým je například Microsoft. Platon Life nám umožňuje nákup, prodej a bezpečné uložení osmi různých digitálních měn včetně vlastní měny PlatonCoin.³⁰ V současné době PlatonCoin funguje na blockchainu Ethera a obsahuje přes 200 000 tokenů. V roce 2021 získala firma Platon Life zmiňované klíčové partnery, což vedlo například ke zvýšení rozpočtu pro budoucí rozvoj společnosti.³¹

³⁰ *Platon Life: create the future* [online], c2022. [cit. 2022-01-09]. Dostupné z: <https://platonlife.com/cs/o-projektu/>

³¹ Platon Life a úspěchy v roce 2021, 2022. In: *Protex.cz* [online]. [cit. 2022-03-14]. Dostupné z: <https://www.protex.cz/zprava.php?id=38771>

Platon Life uzavřel spolupráci s Agrárním půdním fondem, a tak za něj lze pořídit zemědělskou půdou. Zemědělská půda je brána jako oblast s relativně stabilním vývojem tržních cen. Nesetkáme se zde s tolika výkyvy, jako tomu může být u jiných aktiv. Trh se zemědělskou půdou je pro případné investory vhodné prostředí vzhledem k vývoji cen na trhu. Stabilní trh, s minimálními možnými riziky má veliký potenciál. Což dokazuje i to, když Platon Life uvedl, že tento produkt v kombinaci s možností platby pomocí PlatonCoinů byl vyhodnocen jedním z nejoblíbenějších za uplynulý rok na Platon Store. Ve finále je zemědělská půda omezený zdroj, její množství je omezené a konečné podobně jako u kryptoměn. Tato vlastnost působí jako takový deflační nástroj³²

3.7.6. Vývoj tržních cen zemědělské půdy v období 2005–2021 (Kč/ha)

ZDROJ: Zpráva o trhu s půdou [online]. [cit. 2022-03-29]. Dostupné z: <https://www.farmy.cz/dokumenty/ZPRAVA-o-trhu-s-pudou-FARMYCZ-leden-2021.pdf>

³² ČTIDOMA.CZ, Redakce, 2022. Zemědělská půda s PlatonCoinem za výhodné ceny. In: Ctidoma.cz [online]. [cit. 2022-03-14]. Dostupné z: <https://www.ctidoma.cz/zivotni-styl/zemedelska-puda-s-platoncoinem-za-vyhodne-ceny-68770>

4. Rizika spjaté s virtuální měnou

V každém způsobu placení či směny, se setkáváme s určitými riziky s tím spjaté. Malé procento podvodů je statisty i ekonomy považováno za nevyhnutelné. Jako jakýkoliv, od sebe odlišný způsob, při kterém dochází k výměně hotovostních či bezhotovostních cenin, je i v oblasti kryptoměn možné setkat se s různými riziky. Za rizika lze považovat mnoho faktorů. Můžeme se bavit v oblasti finanční a téměř identicky se můžeme bavit i v rovině technické. Ve finanční sféře rizik se u kryptoměn můžeme setkat s různými podvody, které nám dopomohou k jejich útratě. Avšak nedobrovolné či nechtěné. Vzhledem k tomu, že se bavíme o něčem, co funguje v nějaké virtuální síti je riziko i na úrovni techniky.

Obecně lze říct, že kryptoměny jsou poměrně velice dobře zabezpečeny, pokud bezpečnost a obezřetnost půjde i z naší strany. Avšak toto tvrzení lze považovat za logické – nemůžeme očekávat bezpečné prostředí, když se budeme chovat neuváženě či zbrkle. I platba kartou byla jednou něco neobyčejného a nákupy přes internet byli děsivé. Ano technologie může být děsivá, především nová technologie. Ale celý systém zůstane stejný, možná nebude mít stejnou podobu, ale vždy se setkáme s podvodníky, hackery a zločinci, kteří se budou snažit ukrást náš majetek. Proto je důležité si nastudovat co nejvíce informací, než se do obchodování s kryptoměnami pustíme. Jedná se o jediný způsob, jak mít věci pod kontrolou a v bezpečí.

Pokud si vezmeme takový Bitcoin, který od jeho početí masivně vzrostl na ceně, už se lze pohybovat ve vysokých částkách, kde je opravdu důležité jednat uváženě a s rozmyslem. Avšak teorie a praxe jsou dvě odlišné věci. *„Peníze přeci nelze naplánovat, učí nás ekonomové. Nelze je úspěšně centrálně řídit, musí se objevit, trvá to staletí a hodnota se ustavuje postupně směnu po směně.“*³³

³³ STROUKAL, Dominik a Jan SKALICKÝ, 2018. *Bitcoin a jiné kryptopeníze budoucnosti: historie, ekonomie a technologie kryptoměn, stručná příručka pro úplné začátečníky*. Praha: Grada Publishing. Finance pro každého.

Jak je zmíněno v průvodní kapitole o Bitcoinu, Bitcoin nemá veřejné známého autora. Celá myšlenka blockchainu vznikla pod rouskou anonymity, a tak není nikdo kdo by v případě nějakého problému nesl odpovědnost. Což je samozřejmě skutečnost, která přidává na nedůvěře všeobecného mínění. Přeci jen dílo anonyma nemusí působit úplně věrohodně, pokud jej detailněji a po delší dobu nezkoumáme. Dlouhodobě fungování Bitcoinu na trhu je však skutečnost, která nasvědčuje, že je tento systém promyšlený a řeší výše zmiňované problémy, se kterými se v této oblasti setkáme.

Investice jsou minové pole, kdy nám je každý krok neznámý. A předvídat lze jen v omezené míře. I když existují kryptoměny jako stablecoiny které si svoji hodnotu relativně uchovávají a je zde menší riziko, stále na ne lidé nahlíží jako na formu investic. Minimálně se však jedná o uschování před ekonomickými faktory, které negativně ovlivňují hodnotu. V případě fiat měny je tímto faktorem například inflace. Inflace může vést až k Hyperinflaci, což je něco, co měnu a její hodnotu dokáže naprosto položit.

Při psaní práce se mi osvědčilo, že je opravdu vhodné si veškeré informace a veškerý svůj postup ve výzkumu zálohovat! Jako špatně kliše, i mě se stalo ze mě technika zradila. Jediným zahraničním lankem bylo ukládání práce na externí zdroj. Štěstí opravdu přeje připraveným. Tuto situaci podotýkám z toho hlediska, že stejná situace může nastat i u kryptoměn. Stále se jedná o software či počítač, kde může dojít k mnoha technickým problémům. Ztráta veškerých dat, která slouží pro funkci kryptoměn by znamenala opravdu obrovský negativní dopad v této oblasti. Vzhledem k tomu že jsme ve fázi kdy se využívají fiat měny, tento problém by nebyl tak závažný jako v případě alternativní budoucnosti, kdybychom na kryptoměnách stavěli celý měnový systém. Tato budoucnost je z hlediska odpovědí respondentů pravděpodobná vzhledem k tomu, že většina v kryptoměnách opravdu vidí budoucnost, a to i v případě neutrálních postojů. Dopady by v tomto případě byli opravdu nepřehledné a tento drtivý kolaps by se odvíjel na závislosti subjektů či institucí k těmto měnám. Což je logické, přeci čím více jsme na technologiích závislí tím více by nás jejich úpadek ohrozil.

Lidé mohou považovat rizika v oblasti kryptoměn za strašidelná. Ale co považujeme za méně příjemné nebo dokonce strašidelné? Představme si dvě situace. Situaci, kdy někdo z vašich rodičů či prarodičů podlehl finančnímu podvodu. A na druhé straně máme situaci, kdy Vás někdo okrade o Vaše zároveň existující a neexistující peníze? Nenacházím pocit, že bychom mohli říci, že u kryptoměn nastala méně zneklidňující a méně nepříjemná situace než například u podvodu bezhotovostního placení a s tím spjatým účtem v bance. Někdo může tvrdit, že porovnáváme jablka s hruškami, ale je zde více společného, než se na první pohled zdá. Stále se bavíme o pradávnné činnosti, kterou je směna a výměna. Ekonomy známo jako barterový obchod. Je vlastně jedno co si vyměníme nebo směníme, pocit při této činnosti zažívá člověk stejný. A pokud dojde k podvodu, jsme zklamaní a naštvaní.

Doba jde stále kupředu a spolu s ní i oblast platebních transakcí. Proto se v dnešní době setkáváme s něčím, co pro nás mohla být v minulosti pouze spekulace. Nyní, kdy se nám otevírá mladý svět kryptoměn, internetu a sociálních sítí, setkáváme se s čím dál více příběhy, kdy byl člověk, nebo dokonce nějaká firma či podnikatel podveden. Nemusí jít nutně o podvody s kryptoměnami. Ale finanční podvody se dějí čím dál častěji. Obecně rostou jakékoliv podvody. Je to zvláštní, naše vědomosti globálně rostou a stejně v nových a neočekávaných situacích jsme schopni podvodu podlehnout. S trochou nadhledu lze tvrdit, že čím víc člověk ví, tím je zranitelnější.

Zvyšováním síly zabezpečení a zlepšováním edukace lidí nám zároveň dochází ke zvyšování vynalézavosti podvodníků, kteří využívají stále nových technik a přicházejí s novými příběhy, jak z nás vylákat peníze. Přeci jen stačí nechat uloženou kartu na nějaké webové doméně a zločin může být na světě.

Minulost a Budoucnost kryptoměn

Po bitvě je každý generál. Toto známé pořekadlo, se dá použít v mnoha situacích a totéž platí i u kryptoměn. V minulosti jsme hovořili o spekulacích a bujně představitosti. V dnešní době již nikoho nepřekvapí, když cena kryptoměny v rámci let raketově vzroste na hodnotě. Bitcoin se v dnešní době jeví jako dobrá investice, ale kolik z nás napadlo do nej tenkrát investovat? I přes to, že opakuji ze investice nejsou v této práci pro mě důležitým faktorem ignorovat jej nelze a je to fakt, který ovlivňuje mnoho dalších odvětví a veřejné mínění v této oblasti.

Doba jde stále kupředu a nikdo z nás nedokáže s jistotou určit, jak bude vypadat finanční systém a měnová politika na které budeme fungovat. Samozřejmě, ze expertních analýz a odhadů je dostupných nespočet, avšak nikdo nám nezaručí, že to tak skutečně bude. Třeba se celá situace otočí o 180 stupňů a přijde další osoba či skupina osob s nápadem, který vše změní a ukáže nám naprosto jinou perspektivu finančního světa. Čím více nápadu v našem světě je, tím těžší se nám jeví přijít s něčím novým. Ovšem v dřívější době nebyli technologii, které nás teď zvýhodňují. Nic není nemožné. A tak nelze vyloučit něco, co zatím nikdo nezná. Třeba tento nápad přijde, až se budu nacházet v pozici starší generace a téma pro mě bude něco neskutečného, nepochopitelného a stejně jako stávající starší generací nebudu nacházet důvěru.

Z historie nám vyplývá, že kryptograf David Chaum vydal v 80 letech článek s názvem „A New Paradigm for Individuals in the Information Age“. V tomto článku jsme obeznámeni s problémy kryptoměn, avšak především zde řeší problém anonymity. V roce 1990 uvedl David Chaum svůj systém, nazývaný e-cash⁷ díky čemuž je považován za průkopníka této technologie.³⁴

³⁴ STROUKAL, Dominik a Jan SKALICKÝ, 2018. *Bitcoin a jiné kryptopeníze budoucnosti: historie, ekonomie a technologie kryptoměn, stručná příručka pro úplné začátečníky*. Praha: Grada Publishing. Finance pro každého.

6. Dotazníkové šetření – empirický výzkum

Pro svůj výzkum v bakalářské využívám formy dotazníku, což se mi jeví jako kvalitní možnost sběru informací v případě tohoto tématu. Dotazník obsahoval celkem 16 otázek z toho dvě byly otevřené. Otevřeně jsem se doptával na důvod zaujetí postoje respondentů, kde bylo na výběr ze tří možnosti – pozitivní, neutrální a negativní. Druhá otevřená otázka směřovala ke znalostem respondentů a měla zjistit kolik kryptoměn respondenti znají. Na konci otazníkové šetření obsahovalo celkem tři znalostní otázky, včetně jedné zmiňované otevřené otázky. Respondenti dostali na výběr ze tří možností, z nich pouze jedna byla správná.

Výzkum je založen na vytýčení odlišných charakteristik respondentů na základě jejich věku. Cílem je zjistit, kolik fanoušku a odpůrců kryptoměny mají v různých věkových kategoriích. Odpovědi získané z dotazníkového šetření poskytují informaci, z jakého důvodu respondenti zaujímají tento postoj. V případě znalostní části dotazníku data poslouží k rozdělení respondentů na dvě skupiny. Do první skupiny spadají ti, kteří odpověděli na všechny otázky správně. Ve druhé budou naopak ti, co se spletli. Tyto dvě skupiny poté v grafickém vyobrazení porovnáám z jejich postojem. Předpokládám totiž, že u respondentů, kteří téma neznají bude docházet spíše k negativním názorům. Dalším zkoumaným faktorem kromě věku a postoje je i porovnání znalostních výsledků s úrovní vzdělání respondentů. Z důvodu drtivé většiny poměru maturantů a učenců dochází k porovnání pouze těchto dvou skupin.

Ke sběru dat, jsem využil portál Survio, který mi napomohl mému výzkumu. Co se týká oslovování respondentů, využil jsem převážně sociální síť, kde jsem rozšířil odkaz na dotazník a spolu s ním jsem žádal o jeho rozeslání. Vzhledem k průměrnému věku uživatelů, využívající sociální sítě se dostáváme do situace, že nejvíce odpovědí respondentů je ve věkové hranici 18–27. Druhá varianta sběru dat byla ve formě tištěného dotazníku, který jsem předložil na členské schůzi českého zahrádkářského svazu, kterého jsem členem. Tato forma sběru odpovědí mi dopomohla nasbírat odpovědi starších generací, avšak stále se bohužel nejedná o čísla, která by odrážela celkovou reálnou společnost.

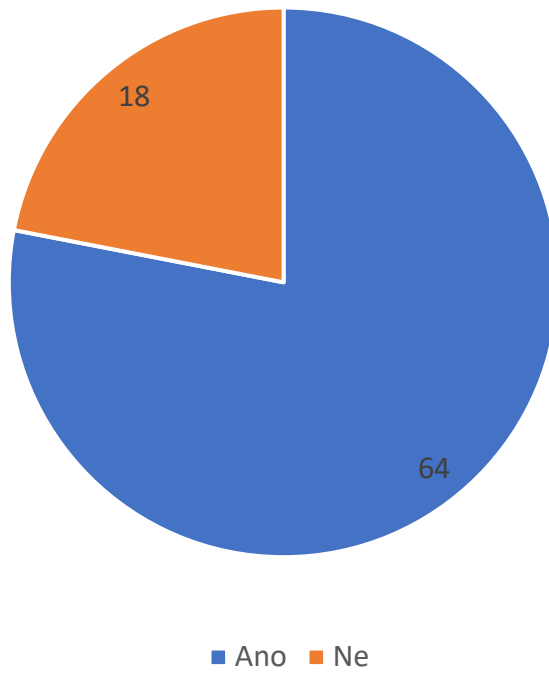
Závěrem bych chtěl podotknout, že tento výzkum byl prováděn u omezeného počtu respondentů, takže není možné výsledky považovat za reprezentativní postoj české společnosti, což mě z akademického hlediska velice mrzí. Na druhou stranu v grafickém porovnání se vyobrazuje orientační postoj kryptoměn ve společnosti, což jistý vhled do situace poskytne.

6.1. Víte, co jsou to kryptoměny?

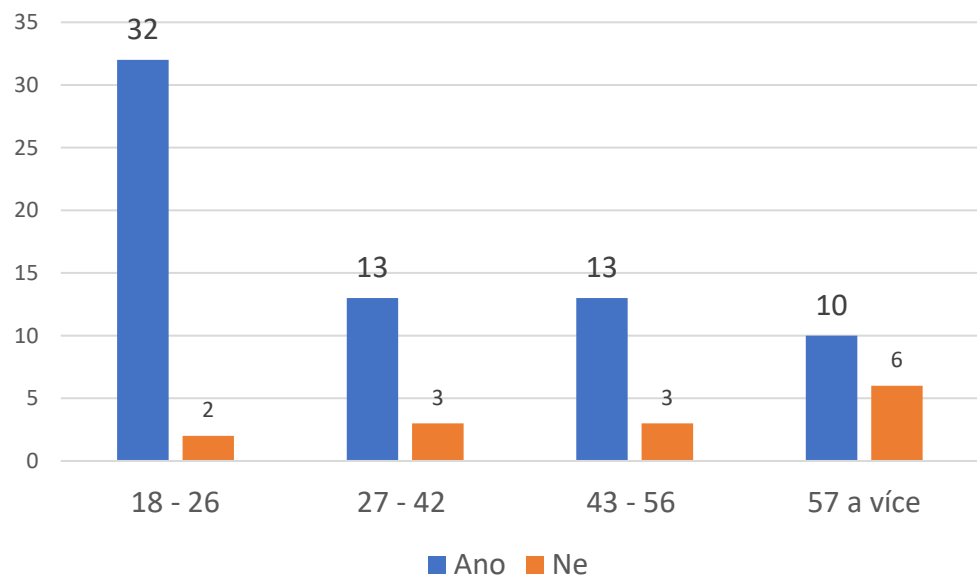
Pokud bychom se na celkovou situaci podívali konkrétně, vidíme že z celkového počtu respondentů 22 % odpovědělo, že neví, co kryptoměny jsou a 78 % respondentů uvedlo, že kryptoměny zná. Na základě odpovědí respondentů v dotazníkovém šetření můžeme konstatovat, že jsou kryptoměny v dnešní době všeobecně známé, slýchané téma. Pokud bychom se v kontextu s touto otázkou zaměřili na jednotlivé generace, setkáme se s mnoha předsudky, které jsou poměrně známé. Starší generace se někomu může jevit jako skupina lidí, která se drží toho svého, vžitého a nemá ráda změny. Kryptoměny, jsou poměrně složité a komplexní téma a pro starší generace je daleko obtížnější tento platební systém pochopit. Takovéto faktory postoj starších generací ovlivňují. V mnoha případech se dokonce jedná o lidi, kteří nemají ani zájem téma poznat či dokonce pochopit právě z důvodu, že nemají změny rádi. A u kryptoměn víme, že na trh přinášejí mnoho změn v mnoha oblastech. Jak bychom měli uchopit kryptoměny, popřípadě určitý druh virtuální měny jako základní stavební kámen veškerých směn na našem trhu, aby oslovil jednotlivé generace a každému něco přinesl? Samozřejmě je to pouhá myšlenka, neuvádím zde důvody, které by toto stanovisko obnášelo. Musíme se setkat s negativním názorem. Všechny tyto názory nás totiž mají pouze udržet nohama na zemi a nutí nás, se podívat na věc v reálném měřítku. Uznávám, že zde padla zajímavá otázka, jak přimět starší generace, popřípadě zástupce v ostatních generacích, kteří ke kryptoměnám přistupují negativně, že se s kryptoměnami opravdu můžeme posunout o krok dopředu. O tom, jak velký ten krok bude záleží vždy na lidech. A v tomto případě to platí dvojnásob, když se bavíme o decentralizovaných platidlech, které fungují pouze mezi dvěma uzly bez třetí strany, jakou je zpravidla banka.

Veškeré moje předsudky a výsledky tohoto výzkumu vedou v tomto případě do jednoho bodu. Respondentů, kteří kryptoměny neznají přibývá úměrně s jejich věkem, na což nám poukazuje následující graf postaven na výsledku dotazníkového šetření. Pokud bychom situaci vyhodnotily v procentech, respondentů ve věkové kategorii 18–27, kteří uvedli, že kryptoměny znají bylo téměř 95 %. Zatímco ve věkové kategorii 57 a více to bylo již necelých 63 %.

Víte co jsou to kryptoměny?

Víte, co jsou to kryptoměny?

6.2. Využíváte bezhotovostní transakce? (například účet v bance, platby přes internet)

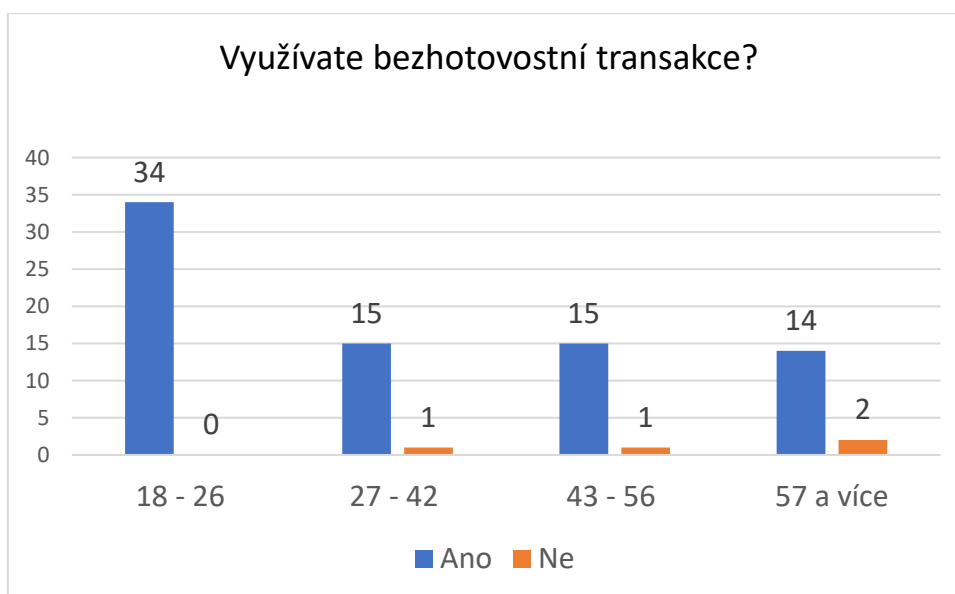
Chvíli jsem přemýšlel, zda tuto otázku do výzkumu vložit. Může se zdát jako samozřejmé, až povinné mít v dnešní době účet v bance a využívat bezhotovostní transakce. Ve finále šlo jen o poměr dvou hodnot, které se procentuálně opravdu odlišují. Pro nějakou výzkumnou hodnotu této otázky se tedy zaměřím na věk respondentů, kteří účet v bance nevyužívají. Pro některé může být překvapující, že i dnes se setkáme s jedinci, kteří dají přednost platbě složenkou na poště než využít bezstarostnou platbu přes internetové bankovníctví. V minulosti byl tento způsob naprosto běžný, avšak doba šla kupředu a s ní i mnoho změn. Do uspěchaného světa se nám nejlépe hodí rychlost, pohodlnost a mnoho moderních vlastností. Internetové bankovníctví přineslo mnoho výhod pro obě strany těchto bankovních procesů. Urychlil a ulehčil práci plátcům i příjemcům platby. Avšak i přes nepopiratelné výhody to pro některé jedince není dostatečná motivace využívat bezhotovostní služby.

Mohou nastat situace, kdy se v dnešní době setkáme s lidmi, kteří raději využívají platbu klasickými bankovkami a mincemi než platbu kartou. Je to skupina lidí, co dá přednost platbě svými „drobnými“. Pro zákazníka je platba kartou pohodlnější, rychlejší a v dnešní době hygieničtější, tak proč toho nevyužít? Platba kartou sebou samozřejmě pro druhou stranu nese různé nevýhody ve formě poplatků zprostředkovatelům platby. Pokud se na to však podíváme kriticky, zákazník v drtivé většině zaplatí způsobem, který je mu pohodlnější. Nedívá se na výhody a nevýhody druhé strany platby. Jednoduše využije pro něj dostupný a pohodlnější způsob placení. I toto nás vede k výsledkům všeobecných průzkumů naznačujících, že služby, které nám přinášejí debetní či kreditní karty jsou čím dál oblíbenější a využívanější.

Důležitou informací u respondentů, kteří nemají účet v bance byl zmiňovaný věk. Chtěl jsem potvrdit, či vyvrátit svůj předpoklad, že se bude jednat o respondenty z věkové kategorie 57 a více. V tomto případě můžeme na základě výsledků můj předpoklad spíše vyvrátit, neboť v tomto případě respondenti, kteří uvedli, že účet v bance nevyužívají jsou k mému překvapení různých generací, avšak zároveň se v tomto případě nejednalo o respondenty mladší 27 let.

U této otázky jsem chtěl respondentům poukázat na to, že myšlenka virtuální měny není nic zvláštního, jen je potřeba se s tématem seznámit. I běžná platební karta byla na trhu jednou novinkou. Platba kartou si dokonce zachovala své odpůrce do dnešní doby, jak dokazují i výsledky dotazníkového šetření.

Pokud bychom se opět zaměřili na procenta zjistíme, že 95,1 % respondentů využívá bankovních služeb. Předpokládám, že pokud by výzkum proběhl před pár lety, tato hodnota bude daleko nižší. Neboť, bezhotovostní transakce jsou něco, co si stále nachází své nové oblíbence a jak jsem zmiňoval, toto téma bylo v blízké minulosti obávaným a neznámým. V dnešní době je běžné zakládat dětské účty, tudíž se nám toto téma dostává do povědomí už na počátku života mladší generace.

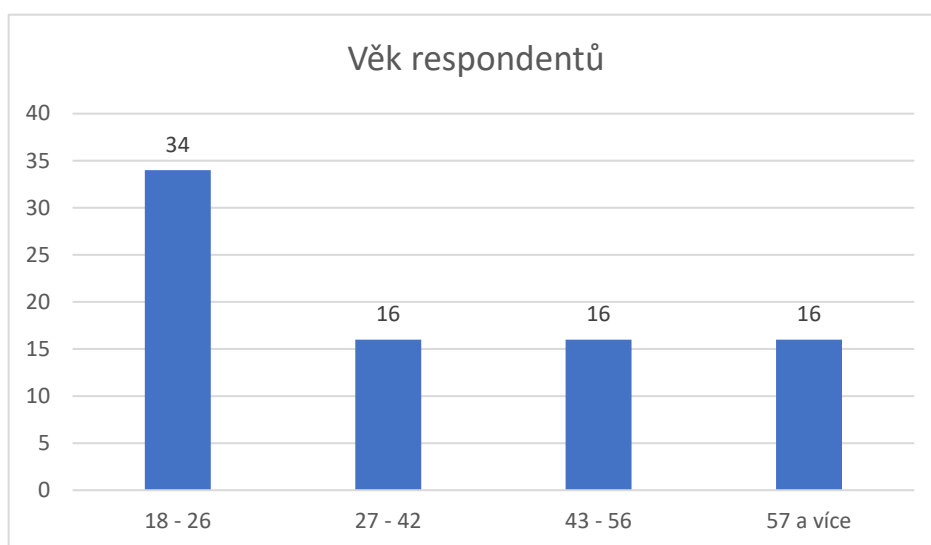

6.3. Prosím, uveďte svůj věk.

Pro jednotlivé rozdělení dotazovaných do různých věkových kategorií jsem stanovil čtyři věkové skupiny, jimiž jsou: 18–26, 27–42, 43–56, 57 a více.

Vzhledem k mému věku a skupině osob, ke které mám přístup je nejvíce odpovědí respondentů z nejmladší věkové hranice, kterou jsem stanovil. Tuto situaci jsem svým způsobem očekával. Obecně lze říci, že je těžší posbírat informace od starších lidí, kteří na internetu nefungují v takovém měřítku, jako mladší věkové skupiny. Což je dost zásadní faktor, vzhledem k tomu, že jsem pro sběr informací využíval převážně internet a sociální síť. Celé je to však nutno brát v potaz jako příležitost. Příležitost získat detailnější informace této kategorie. Vzhledem záměru této práce je nutné se na to podívat i kriticky. Tedy výsledky, které mezi sebou porovnávám, nejsou odrazem společnosti jednotlivých věkových skupin a jedná se o nevýrazné údaje.

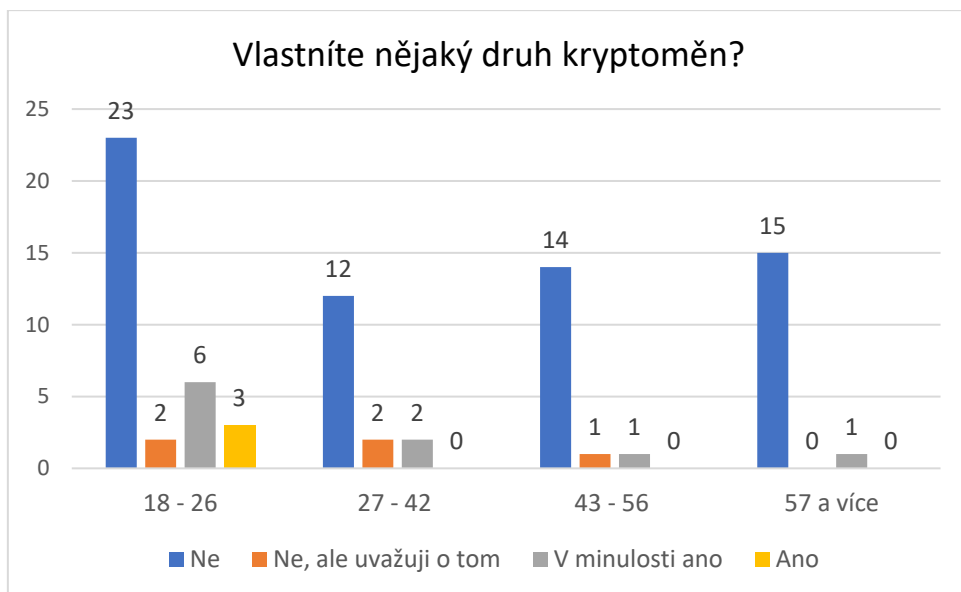
Věk je jeden z nástrojů, který v práci používám jako nástroj na rozřídění informací u jednotlivých otázek a poté se dostávám k následnému porovnávání jednotlivých generací. Osobně mi přijde zajímavé porovnávat jednotlivé generace u libovolného tématu, neboť se výsledky mohou markantně lišit, popřípadě téměř splýnout. Vše záleží na výběru tématu, ovšem při tématu novém a moderním jako jsou kryptoměny se dostáváme ke stále opakujícím předsudkům, které nás se staršími generacemi pojí.

6.4. Vlastníte nějaký druh kryptoměn?

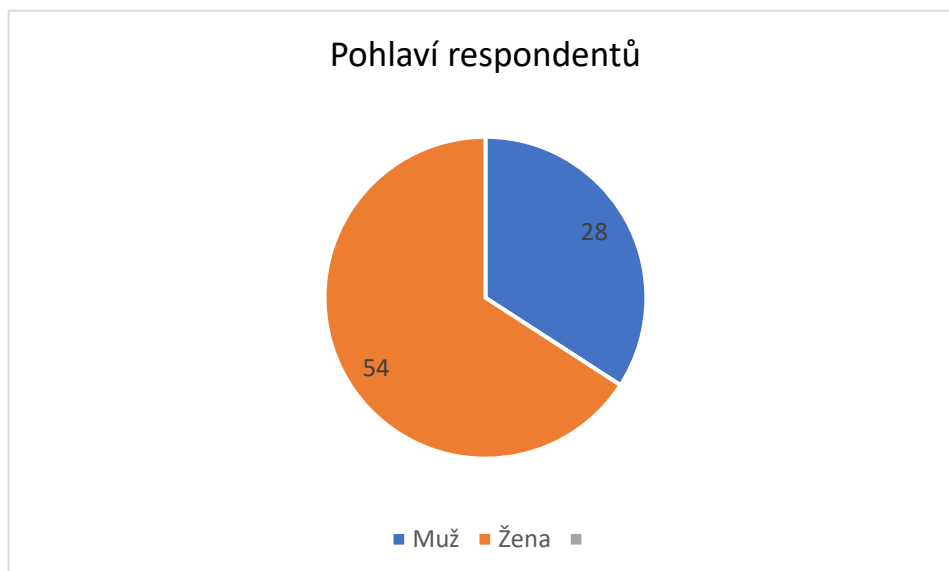
Z výsledků plyne, že se dotazník dostal ke skupině osob, která má nějaké osobní zkušenosti s kryptoměnou či je dokonce aktuálně vlastní. Z průzkumu také plyne, že respondentů, kteří kryptoměny aktuálně vlastní je v opravdu malé procento. Z celkového počtu se dostáváme téměř k 5 %. Pokud bychom vzali v úvahu každého, kdo s kryptoměnami nějakou osobní zkušenost má, dostaneme se k hodnotě 17,1 %. Tyto hodnoty se mi jeví jako optimistická čísla. Znamená to totiž, že se kryptoměny pomalu ale jistě dostávají do našich „rukou“. V rámci věkových skupin lze poukázat na skutečnost, že opět s věkem klesají zkušenosti s kryptoměnami či zájem kryptoměny vlastnit.

Stále se bavíme z pohledů výsledků, které jsem pro svůj výzkum nasbíral. Kdybychom se na celou situaci dívali s širším počtem názorů dostaneme se k výraznějším číslům. Většina respondentů, kteří s kryptoměnami mají onu osobní zkušenost zároveň uvedlo, že jejich postoj vnímají jako pozitivní. To by nás mohlo zavést k teorii, že u respondentů s negativním postojem ke kryptoměnám dochází k předpojatosti a akceptaci svých či všeobecných předsudků k této oblasti. 100 % respondentů, kteří uvedli, že kryptoměno aktuálně vlastní spadá do nejmladší věkové kategorie stanovené pro tento výzkum.

6.5. Prosím uveďte Vaše pohlaví

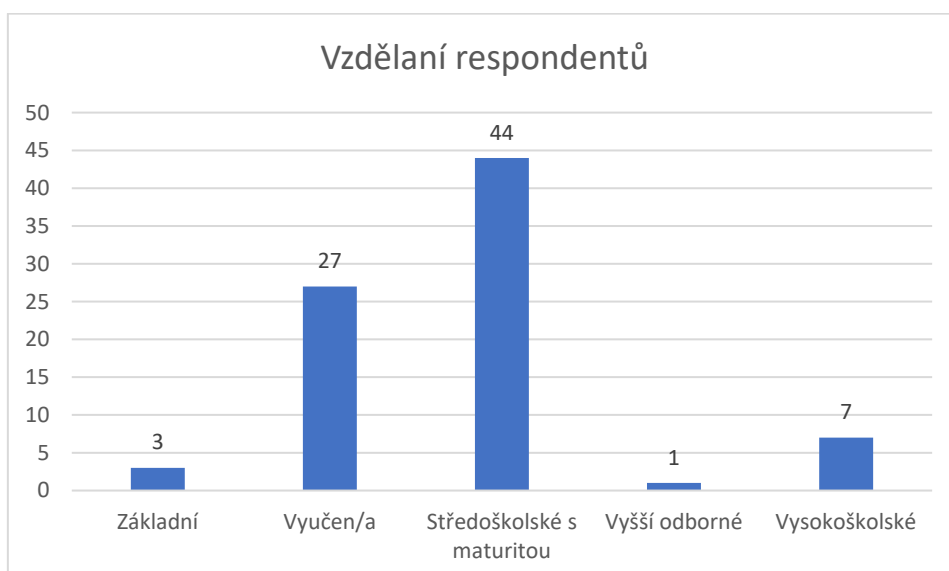
Jako je tomu všude jinde, i v tomto dotazníkovém šetření dochází k rozdělení respondentů na základě pohlaví. Jsou situace, kdy nám to dává smysl větší či menší, avšak s touto otázkou se setkáme téměř pravidelně. Výsledky mého dotazníkového šetření poukazují na skutečnost, že se našlo více ochotných žen, které můj dotazník vyplnily. Konkrétně 65,9 % žen a 34,1 % mužů.

6.6. Jaké je vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

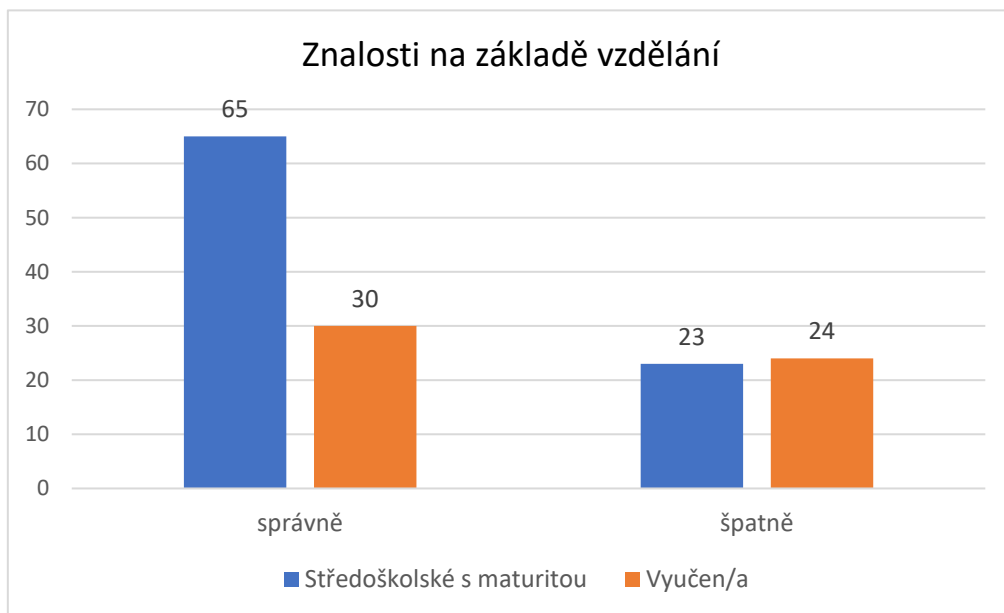
Pokud se podíváme na otázku samostatně, nedosáhneme takového efektu jako v kontextu s jinou informací. Samozřejmě pro jiné cíle různých výzkumů by tato informace sama o sobě byla velice hodnotou, avšak pro mé účely tuto informaci využiji obdobným způsobem jako u věku respondentů. Tedy dojde k porovnání vzdělání a jednotlivých informací a záměrem této odpovědi na tuto otázku se stává zobrazení vzdělání v kontextu s kryptoměnami. Setkáme se s různými školními zařízeními či instituty, které se liší jejich hodnotou a také množstvím informací. Obohacující informací se nám stává fakt, že titulovaní lidé budou mít spíše objektivnější a podloženější názory, než je tomu u jedinců s nižším vzděláním. Rozhodně není správné podceňovat či přeceňovat jednotlivé skupiny, je pouze důležité podložit si odpovědi respondentů, o kterých se dozvíme co nejvíc. A touto informací nám může být v jistých ohledech právě vzdělání, které by mělo odrážet množství poskytnutých informací o respondentovi.

Pro svůj výzkum jsem se rozhodnul porovnat pouze dvě skupiny respondentů rozdělených podle vzdělání, vzhledem k nízkému počtu respondentů v jednotlivých kategoriích. Využiji tedy respondenty s výučním listem či maturitním vysvědčením.

V grafu je vyobrazeno množství správných a špatných odpovědí, rozdělených dle vzdělání respondentů. Pro grafické zpracování jsem dvě znalostní otázky sloučil a vyhodnotil společně. V případě otevřené znalostní otázky, je poměr znalostí v rámci generací vyobrazen v patřičné kapitole. Na první pohled je patrné, že si vedla lépe skupina s vyšším vzděláním. Můžeme konstatovat, že 68,4 % dotazovaných s maturitním vzděláním uvedlo správnou odpověď. U druhé skupiny je tato hodnota nižší, konkrétně 47,9 % správných odpovědí.

Situaci je tedy možné vyhodnotit, že u jedinců s vyšším vzděláním jsou znalosti kvalitnější, zatímco dotazovaní s nižším stupněm vzdělání se uchýlovali k větší chybovosti. Je však nutné podotknout, že tato data nebyla roztříděna na základě věku, a tak jsou tato ovlivněna absencí tohoto faktoru.

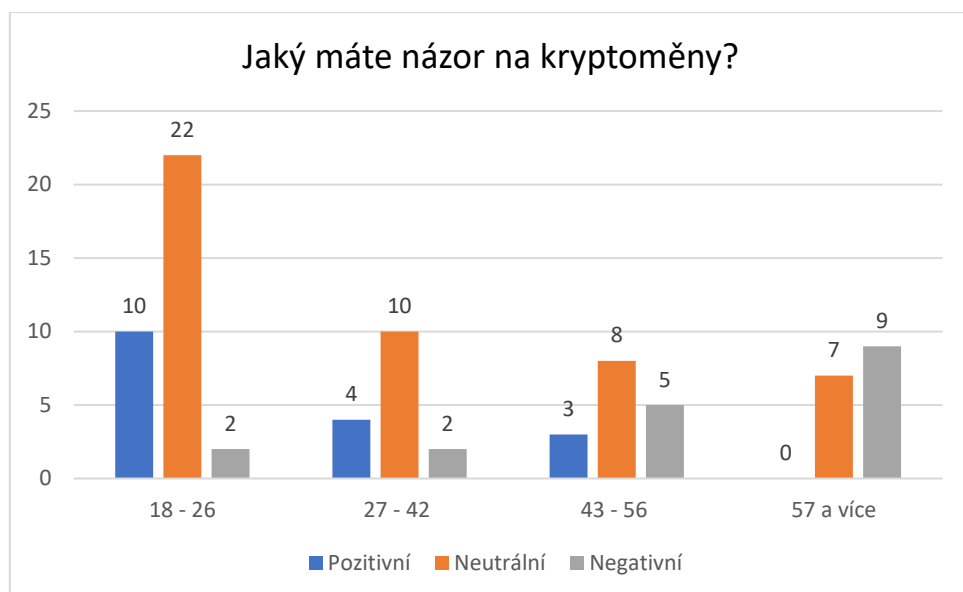
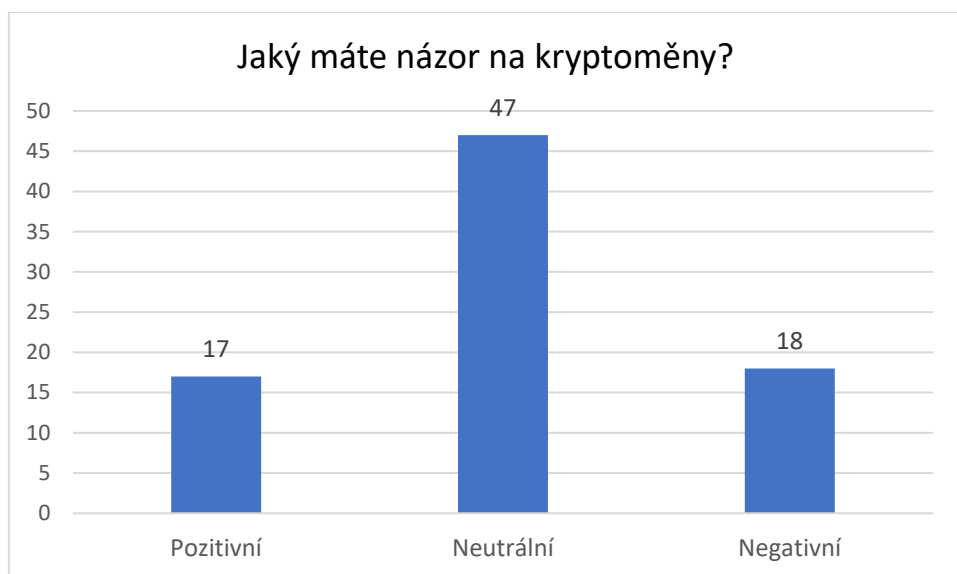
6.7. Jaký máte názor na kryptoměny?

Většina respondentů ráda využije střední cesty, Ať už z nezájatosti či neznalosti objevilo se nám neutrální myšlení. Většina lidí kryptoměny vnímá, ale nijak je nevidí. Co se týká počtů negativních a pozitivních názorů je úsměvné, že se jedná o téměř identická čísla. Můžeme tedy tvrdit, že jsou kryptoměny někde uprostřed? Je stále mnoho lidí, co na toto téma nemá názor. Je to dobře? Rozhodně nás to drží tam, kde jsme. Tedy hodnota slova kryptoměna neklesá ale zároveň nikam nepostupuje. Což se rozhodně nedá tvrdit o hodnotách jednotlivých kryptoměn, které mění svoji hodnotu každou vteřinou.

Z mého pohledu by celá tato situace dala pozměnit. Ke změně negativních k názoru pozitivním by bylo efektivní dostat kryptoměny do širšího kontextu, než je jen slovo Bitcoin. Ano, můžeme se setkat s billboardy, televizními či internetovými reklamy na téma kryptoměna, ale povětšinou se jedná o nic neříkající tabule v davu jiných.

Trh reklamy a marketingu je již silně přesycený, ve většině případu se lidé nad reklamou ani nepozastaví, přehlednou ji, okamžitě ji zapomenout. Jak jsem zmiňoval kryptoměny by zasloužili zkvalitnění „svého“ marketingu. Nemusíme brát v potaz marketing jako něco co nás má přimět k něčemu nebo něco upřednostnit. Pokud nás reklama svádí k investicím do kryptoměn, požaduje po nás nějakou finanční transakci pak se dostáváme do patové situace, kdy kryptoměnu nedokážeme vidět z jiného úhlu pohledu a jako zbytek světa na ni budeme nahlížet jako na formu investice. Ano samozřejmě se jedná o jeden z největších tahounů krypta, avšak pak se nedokážeme podívat na to všechno, co se nám může díky kryptoměnám naskytnout. Myslím, že je vhodné lidem ukázat směr myšlení, které sebou decentralizovaná platidla nesou a poukázat na inflaci, daně, poplatky a všeho s Fiat měnou spojené. Pro veřejnou může být zajímavé poukázat na propojení kryptoměn a ekologie, jak je popsáno v kapitole o virtuální měně Co2in.

U této otázky můžeme skutečně vidět markantní rozdíl, mezi jednotlivými věkovými kategoriemi. Zatímco u mladší skupiny se s negativními názory setkáme jen zřídka, s věkem se tento úkaz stává čím dál pravděpodobnějším. Mladší generace se nám v kontextu s touto otázkou v procentech jeví následovně. Negativní pozici zaujímá 5,9 % zatímco s pozitivním postojem se setkáme u dvojnásobku respondentů. Na druhé straně věkové kategorie nám stojí respondenti starší 57 let, kde negativní postoj zaujímá 56,3 % respondentů a žádný z nich se ke kryptoměnám nestaví pozitivně. Všechny tyto výsledky potvrzují má očekávání. Již mnohokrát zmíněná informace ohledně předpokladů postoje starších generací se potvrzuje následujícím grafem

6.8. Prosím krátce zdůvodněte Vaši odpověď.

Respondenti zde dostali prostor otevřeně obhájit jejich postoj ke kryptoměnám. Předchozí otázka rozdělila respondenty do tří skupin – pozitivní, neutrální, negativní. Tato otázka má výzkumnou hodnotu v jejich názoru, na kterém je založena výzkumná část této práce.

Jak z přechodících grafů plyne, u kategorie 57 a více žádný z respondentů neuvedl, že zaujímá pozitivní postoj. V procentech více jak polovina těchto respondentů má dokonce negativní názor. 57 a více je také jediná z věkových kategorií, u které nebyla nejpoužívanější odpověď Švýcarsko – neutrální. Pokud se dostáváme k mladším kategoriím, pozitivní názory se nám objevují častěji zatímco negativní klesají. Tyto všechny aspekty se nám při porovnávání napříč věkem odráží i v této otázce.

Smutné je, že většina respondentů s negativním postojem neměla logický argument. Pokud vypustíme nejčastější odpověď bezpečnost a riziko setkáme se s názory podložený argumentem nevím. Všeobecné je toto poměrně častý úkaz. Lidé zaujímají negativní postoj, který si nedokážou věcně a logicky obhájit. Což nás celé vede do této situace, kdy negativní postoj zaujímají lidé jen z principu, že se jedná o nové, neznáme, složité téma.

Celá práce je zaměřena na výzkum postojů respondentů. V tomto odstavci jsem si dovilil vyjádřit svůj postoj. Obecně se ke kryptoměnám stavím neutrálně až pozitivně. Osobně s nimi nemám žádnou zkušenost a nikdy do nich neinvestoval. Ovšem celý tento virtuální koncept mi přijde velice zajímavý a cítím v něm potenciál. Proto jsem se rozhodnul pro důkladnější průzkum a výzkum týkající se této tematiky.

6.9. Jaký je Váš postoj ke kryptoměnám?

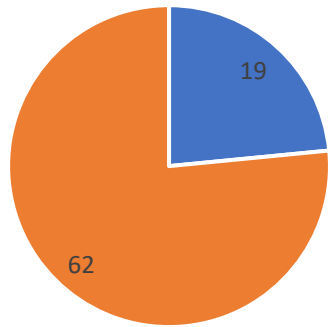
Dostáváme se k otázce, která je svým zadáním podobná té předchozí, ale její účel je jiný. Tato otázka měla za úkol zjistit, kolik respondentů se pasivně o kryptoměny zajímá a snaží se být v aktuálním obraze v dění ve světě krypta.

Opakovaně se dostáváme do situace, kdy lze jednotlivá data porovnat v závislosti na věku respondentů. Rozdíly jsou poměrně patrné na první pohled. Mladší generace se opět dostává do vedení a vyplývá nám, že jejich přístup ke kryptoměnám je aktivnější a o téma se určitým způsobem zajímají. Je možné, že mladší vnímají potenciál citlivěji, a tak mají zájem se o tématu co nejvíce dozvědět. A celkové sebevzdělávání můžeme považovat za velmi důležitou činnost, které nás má někam posunout.

Z celkovém měřítku můžeme konstatovat, že pouhých 23,2 % respondentů se o téma svým způsobem zajímá a má zájem rozšířit si obzory. Věková kategorie 57 a více se nacházejí těsně pod tímto celkovým procentuálním zobrazení. Pokud však vezmeme v potaz 32,4 % zájemců z nejmladší věkové skupiny v tomto výzkumu je rozdíl pozorovatelnější.

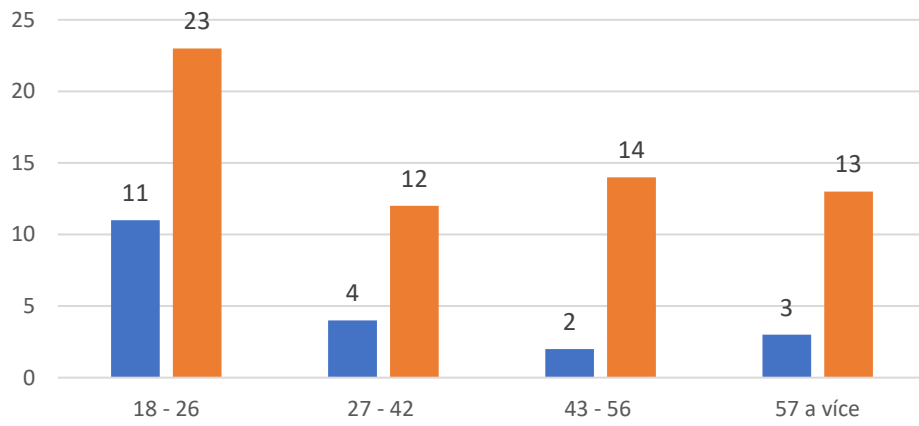
Odpovědi na tuto otázku skutečné poukazují, že starší generace nemají žádný zájem téma poznat. To je problematika, kterou jsem již zmiňoval v přechozí části práce. Zatím ještě nikdo nepřišel s nápadem, jak oslovit všechny věkové kategorie. Nápad může směřovat na oblast marketingu, avšak také může být ve formě změny stávající či vytvoření nové kryptoměny, která by pro své uživatele byla co nejméně složitá a směřovala právě na starší generace. Dokonce by mohla využít ve svůj prospěch něčeho, co mají tyto generace v oblibě. Důležité je nejen příznivce krátkodobě zaujmout ale dlouhodobě udržet.

Jaký máte postoj ke kryptoměnám?

■ Zajímám se ■ Nezjímám se

Jaký je Váš postoj ke kryptoměnám?

■ Zajímám se ■ Nezjímám se

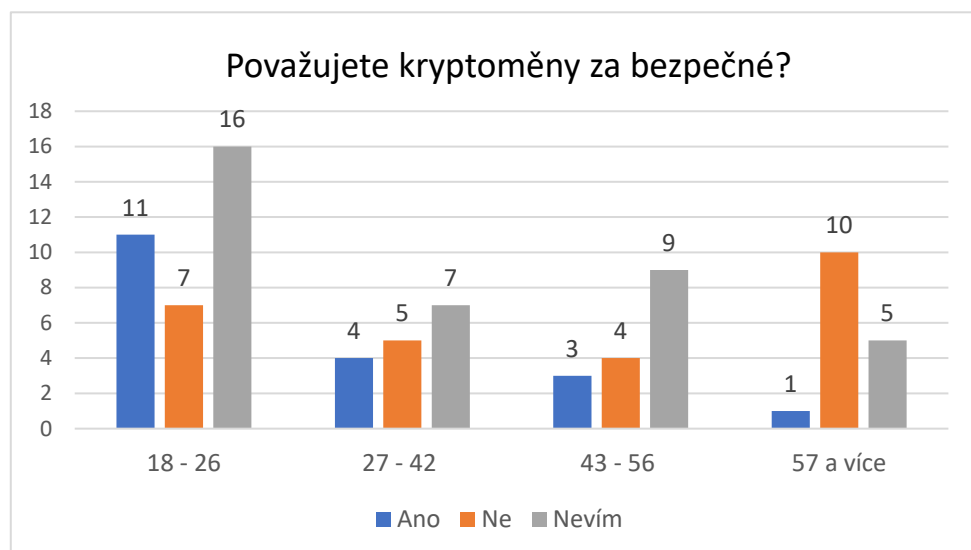
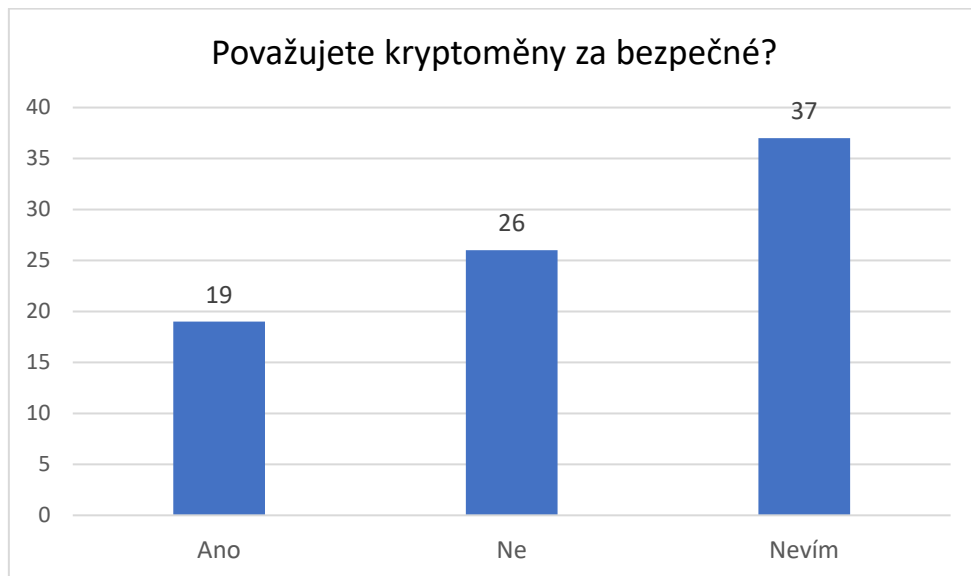
6.10. Považujete kryptoměny za bezpečné?

Dostáváme se k oné Achillově patě celých kryptoměn. Bezpečnost. Opět opakuji, že pro někoho, kdo je v tématu zblhlý, zná funkci virtuálních peněženek tedy ví, jak se svůj účet zabezpečit lze tuto oblast považovat za dostatečně bezpečnou. Obecná zabezpečenost kryptoměn se mi jeví jako málo publikované téma. Setkáme se s myšlenkami rychlého a poměrně bezpracného způsobu zbohatnutí pomocí investic do kryptoměn. Tyto informace jsou nám dostupné v poměrně velkém měřítku. Upřímně si myslím, že pokud nám někdo předloží vidinu takového způsobu bohatnutí, tak již intuitivně cítíme jisté riziko až podvod. Investice jsou jednoduše další oblast, která je propletená riziky a podvodníky, kteří útočí na naši neznalost a důvěřivost. Osobně jsem se zatím neseťkal s reklamou, která by nám jednoduše vysvětlila, či jen poukázala na způsob zabezpečení. Samozřejmě je to informace lehké dohledatelná ale dostáváme se do situace, kdy je potřeba oslovit skupinu, která si tyto informace aktivně nevyhledá. Důvodem může být nezájem či neschopnost informací vůbec dohledat. Většina lidí podléhá mainstreamovým portálům. A pokud se již s tímto tématem v takovémto zdroji setkáme, nikdy nepoukazuje na bezpečnost. Poukazují na investice a růst cen jednotlivých kryptoměn. Prezентují nám různé portály, které nám umožňují do kryptoměn investovat. Zároveň by ale bylo vhodné veřejnost informovat, jakým způsobem nám tyto portály umožňují kryptoměny bezpečně uschovat. Je totiž důležité cílit na skupinu lidí, které v této oblasti necítí bezpečnost. A v mnoha případech je to skupina lidí, které je zapotřebí informace podstrčit až pod nos. Na investice slyší každý, ale kolik z nás se rozhodne investovat, když není pasivně obeznámeno s mírou zabezpečení?

Mnoho respondentů jako důvod negativního postoje uvedl právě bezpečnost. Poukázali, že u kryptoměn cítí určité riziko a v této oblasti nenachází pocit bezpečí. Pomineme-li, že většina respondentů s tímto postojem tématu vůbec nerozumí, narážíme na oblast psychologie. Lidé s negativním názorem mají tendenci svoje názory rozšiřovat. Což celé přispívá k negativnímu ovlivnění společenského postavení kryptoměn.

Z výsledků nám opět plyne, jak se názor na bezpečnost společně s věkem zhoršuje. Mladší generace jsou skupina lidí, která v dnešní době vyrůstá. Dokáže si zaopatřit informace, které potřebuje. Dostáváme se do oblastí sociálních sítí a internetu, kdy jsou nám informace čím dál dostupnější a pro mladou generaci se jedná o známé prostředí, ve kterém dokáže fungovat.

62,5 % je hodnota, která nám poukazuje na skutečnost, že více jak polovina respondentů s věkem nad 57 let zaujímá nedůvěřivý postoj. Pokud si vezmeme, že více jak polovina starší generace nepovažuje kryptoměny za bezpečné docházíme k několika východiskům. A jedno z těchto východisek je právě špatný marketing. Informace o kryptoměnách na tyto skupiny lidí nedokážou cílit. Je důležité si uvědomit, že i někteří lidé v penzi můžou mít zájem investovat.

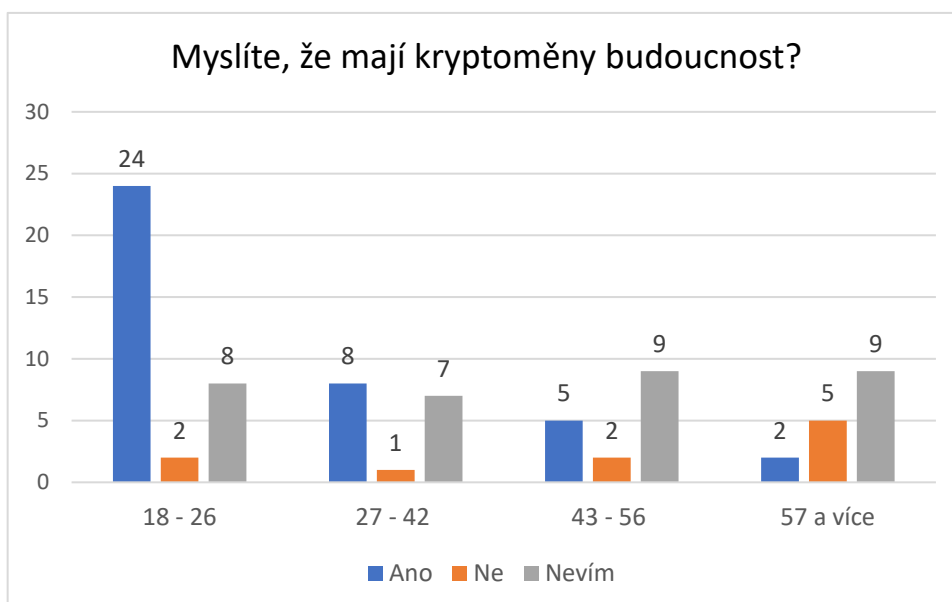
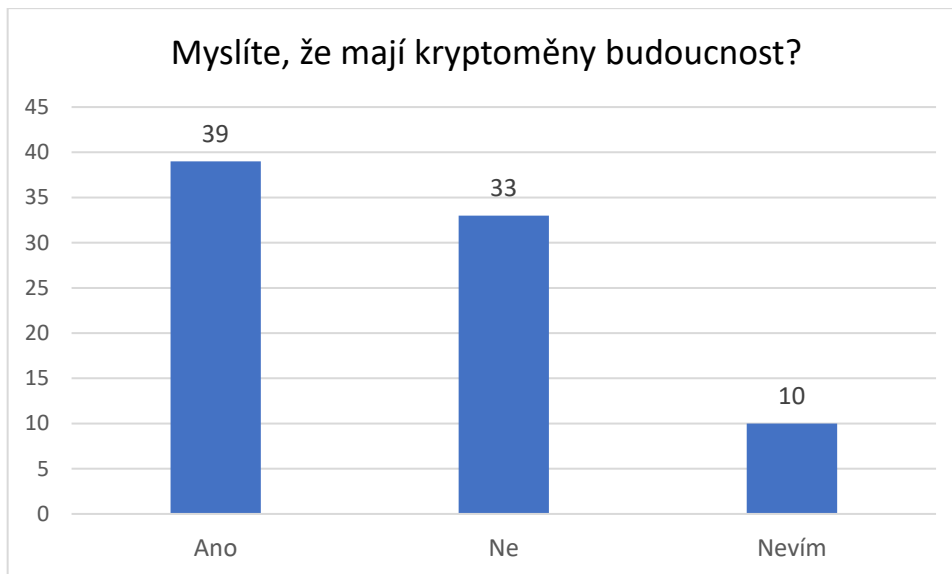

6.11. Myslíte, že mají kryptoměny budoucnost?

Po investicích druhé nejdiskutovanější téma v této oblasti. Pro investory je samozřejmě budoucnost silně spjatá s budoucí hodnotou kryptoměn, avšak na druhé straně je potenciál možný v reformě finanční sféry a dosavadních transakčních systémů.

Stále opakované veřejné mínění je první krok, který nás dělí od budoucnosti. Pokud takové množství lidí v kryptoměny věří, je to jen pozitivní faktor pro nějakou změnu. Pokud by výsledky poukazovali na skutečnost, že si respondenti myslí, že kryptoměny nemají budoucnost, tak vše nasvědčuje tomu, že to tak skutečně bude. Přece pokud by populace neměla stanoveny optimistický cíl, jak by k němu mohla dospět?

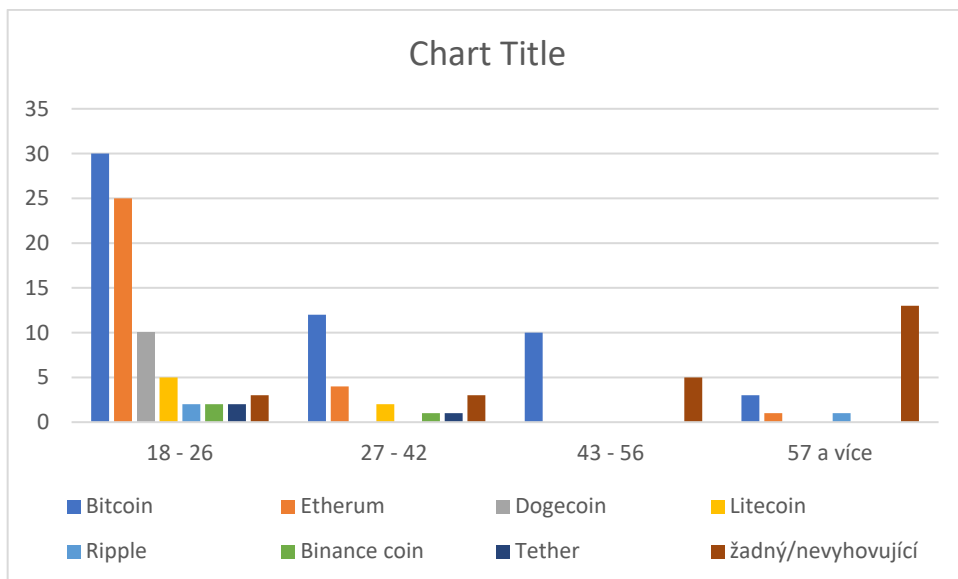
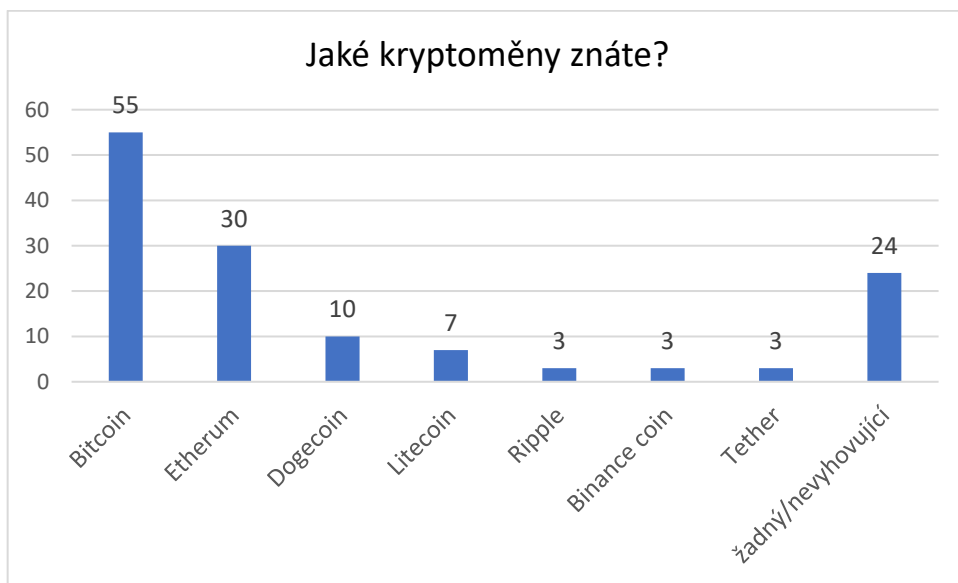
Téměř polovina respondentů uvedla, že kryptoměny budoucnost mají což poukazuje na skutečnost, že jsou kryptoměny v tomto kontextu brány opravdu pozitivně a mnoho lidí v nich vidí potenciál pro budoucí rozvoj finančního světa. Pokud se na celou situaci podíváme v rámci jednotlivých věkových kategorií můžeme si povšimnout, že s věkem opět vidina potenciálu v kryptoměnách klesá. 61,5 % z těchto optimistických názorů zastala nejmladší věková kategorie.

6.12. Jaké kryptoměny znáte?

Na základě výsledků lze konstatovat, že Bitcoin je opravdu nejznámější kryptoměnou, která se dostala do povědomí všech věkových kategorií. Mnoho respondentů také uvedlo více než jednu kryptoměnu.

Opakovaně nastává situace, kdy si vedli lépe mladší věkové skupiny. Z celkového počtu respondentů, kteří nevedli žádnou nebo neexistující kryptoměnu je více než polovina z kategorie 57 a více. Na základě čehož můžeme konstatovat skutečnost, že starší generace neznají ani světoznámý Bitcoin.

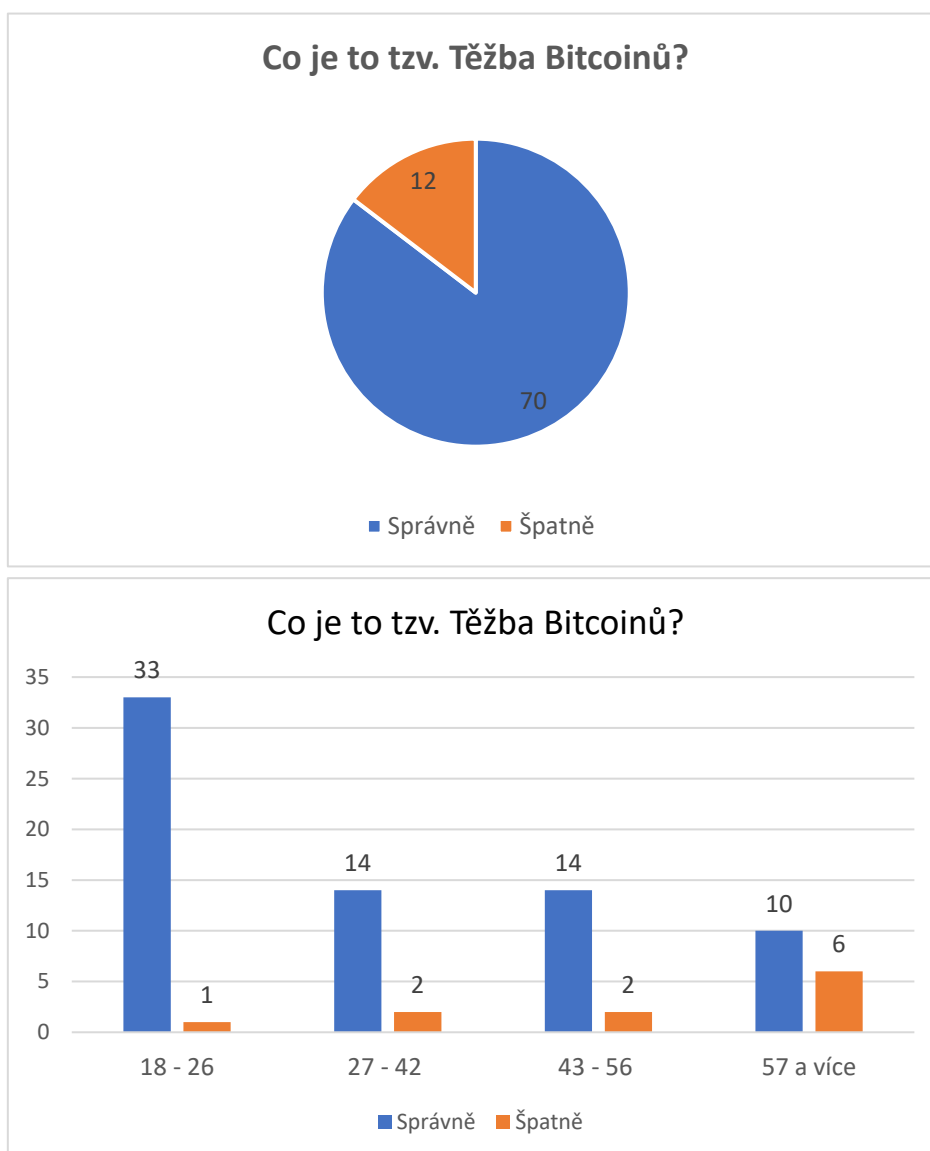

6.13. Co je to tzv. Těžba Bitcoinů?

Na tento pojem se ptám, protože jej považuji za obecně známý. Při výzkumu jsem chtěl zjistit, zda tento pojem znají všechny věkové kategorie, popřípadě do jaké míry. Celková data jsou opět vyobrazena v grafu a v druhém grafu dochází k porovnání věkových skupin se znalostí tohoto termínu.

Celkové výsledky ukazují, že tento pojem nezná pouhých 14,6 % dotazovaných, kdy z této hodnoty tvoří přesně 50 % věková kategorie 57 a více. V případě dat pouze u této kategorie chybovalo 37,5 %. Zároveň v této otázce chyboval pouze jeden zástupce věkové skupiny 18–26 což je v poměru s počtem chybujících 8,3 %.

Můžeme zde tedy vyvodit, že znalosti u tohoto pojmu jsou kvalitnější v případě mladších účastníků ankety a s věkem kvalita znalosti ubývá.

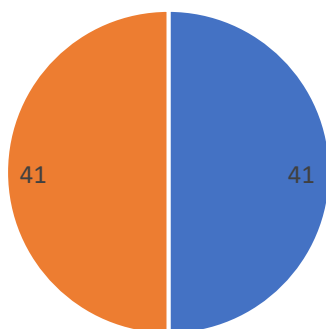
6.14. Víte, co je to blockchain

Na pojem blockchain se doptávám jednotlivých respondentů z mnoha důvodů. Zajímá mě, zda vědí, co blockchain znamená. Přejde mi to jako důležitá otázka. K obhajobě důležitosti tohoto termínu, je právě podstata pochopení zabezpečení kryptoměn. Pokud někdo nezná způsob této „obrovské neměnné účetní knihy“ nemůže kryptoměny považovat za zajímavé a bezpečné, když nechápe základní princip zabezpečení. Druhým faktorem je prověření znalostí a jejich porovnání na základě věku a vzdělání. Účelem je zjistit, jak moc se tyto data budou v rámci těchto skupin odlišovat a převést je do grafu.

Jak zmiňuji v úvodu této části práce, respondenti dostali na výběr ze tří možností, z nichž pouze jedna byla správná. Pokud bychom srovnávali tuto otázku s otázkou předchozí tak zjistíme, že více respondentů chybovalo zde. Pokud bychom data převedli procenta, z celkového počtu dostaneme hodnotu přesně 50 % správně a 50 % špatně. U věkové kategorie 18–26 chybovalo 38,2 % respondentů, zatímco u kategorie 57 a více to bylo již 75 %. Nejlépe si v této otázce vedla kategorie 27–42, konkrétně zde chybovalo 37,5 % respondentů.

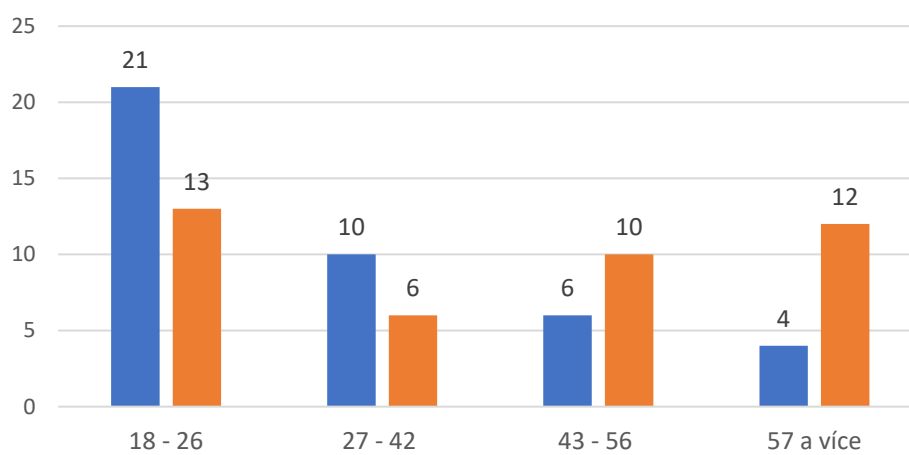
Reálné výsledky a výsledky, které jsem očekával se od sebe odlišují. Má očekávání byla v této otázce pozitivnější. Upřímně jsem čekal, že celková chybovost bude maximálně 40 %. Z výzkumu tedy plyne, že základní pojmy nejsou až tak známe, jak se nám na první pohled může jevit. Také nemůžeme „házet všechny do jednoho pytle“. Najdou se zástupci starších věkových kategorií, kteří jsou v tématu zkušenější a vyznají se.

Co je to blockchain?

■ Správně ■ Špatně

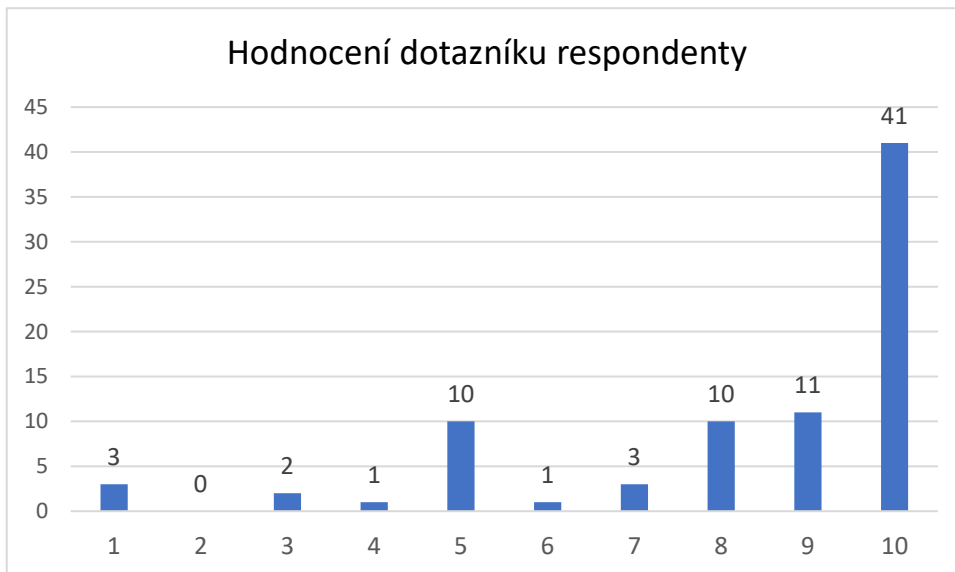
Co je to blockchain?

■ Správně ■ Špatně

6.15. Hodnocení dotazníku respondenty

V závěru jsem se rozhodnul pro určitý typ zpětné vazby od respondentů směrem k dotazníku. Respondenti zde tedy dostali prostor, pro zhodnocení mého dotazníku. Číslo deset zaujímá nejlepší hodnocení, zatímco číslo jedna nejnižší. Ve finále, každé hodnocení potěší. Alespoň v této situaci...

Závěr

Ke shrnutí celé situace bych podotknul, že své předpoklady, které jsem před začátkem psaní bakalářské práce měl, tento výzkum utvrdil. Uvědomuji si, že není vhodné předkládat svoje předpoklady a nemít je podložené zdrojem, avšak jedná se o způsob, jak sám sebe něco naučit. Reálná data z dotazníkového šetření skutečně obsahují informace, že mladší generace přistupují ke kryptoměnám s pozitivnějším pohledem a společně s věkem těchto názorů ubývá a u nejstarší věkové kategorie stanovené pro tuto práci dokonce převládají negativní postoje nad těmi neutrálními. V této věkové kategorii se jako u jediné pozitivní názor neobjevil. Můžeme tedy potvrdit, že se postoj ke kryptoměnám napříč generacemi opravdu liší.

Co se týká důvěry v bezpečnost, opravdu lze konstatovat, že s věkem nedůvěra ke kryptoměnám roste. Opět se setkáme s paradoxem, že ten, který nejméně ví, nejvíce kritizuje. Avšak celá situace je pochopitelná, vzhledem k tomu, že důvěru je většinou případů nutné si nějakým způsobem či činem získat.

Pomineme-li věk respondentů, dalším faktorem, který množství znalostí ovlivňuje, je vzdělání respondentů. Pokud bychom celou situaci vzali čistě z hlediska vzdělání, je pozorovatelné, že dotazovaní s nižším stupněm vzdělání se uchýlovali k větší chybovosti.

Z výzkumu také vyplývá, že se kryptoměny do povědomí široké veřejnosti stále úplně nedostali. V dnešní době se můžeme setkat s mnohými lidmi, kteří ani nevědí, že byla vyvinuta technologie, jakou je blockchain, která vdechla život mnoha kryptoměnám. Nastali případy, kdy respondenti znají jen a pouze pojem Bitcoin bez žádných souvislostí.

Na závěr bych chtěl říct, že pro mě psaní bakalářské práce byla opravdu výzva. I když se stále nacházím ve fázi, kdy nemám k práci vypsané posudky mohu prohlásit, že jsem na sebe svým způsobem hrdý, stejně jako moji blízcí a rodina.

Summary

To summarize the whole situation, I would point out that my assumptions prior to writing my bachelor's thesis, were reinforced by this research. I realize that it is not appropriate to make assumptions that are not backed up by the source, but it seems to me an adequate way to change my ways and opinions.

The real data from the questionnaire survey does indeed contain information, younger generations approach cryptocurrencies with a more positive outlook, and together with the age of these views, negative attitudes even prevail over neutral ones for the oldest age category set for this work. There was not a single positive opinion in this age bracket. When it comes to trust in security, it can really be said that as the age goes on, distrust of cryptocurrencies grows.

Once again, we are met with the paradox that the one who least knows is the most critical. However, the whole situation is understandable, given that trust in most cases has to be gained in some way or by action. If the whole situation were taken purely in terms of education, it is observable that those surveyed with a lower degree of education resorted to greater error rates.

Research also shows that cryptocurrencies still haven't fully entered the consciousness of the general public. Nowadays, we can meet many people who don't even know that a technology like blockchain has been developed that has breathed life into many cryptocurrencies.

For study purposes, I set up an account on one of the many cryptocurrency portals. Now I find myself in a situation where they are thinking about getting personal experience and investing in some currency. Coinbase's mobile app gets my positive rating for helping me make this point, given the availability of individual cryptocurrencies. I don't have any experience with the app, and yet it hasn't taken me long to get my bearings here. Information about the changes in each value is clearly displayed in the charts and can be created based on the time period the chart points to. Individual cryptocurrencies can be selected based on their function, characteristics, likes, value, or degree of volatility.

Použité prameny a literatura

1. AMPER, Skupina, 2020. Z Česka přichází virtuální měna CO2IN založená na obchodování s emisními povolenkami. In: Tzb-info.cz [online]. [cit. 2022-03-14]. ISSN edsmed.CZ. Dostupné z: <https://oze.tzb-info.cz/klimaticke-zmeny/21414-zaplatit-za-pivo-emisni-povolenkou-a-snizit-emise-sklenikovych-plynu-to-umi-virtualni-mena-co2in>
2. Binance academy: What is BNB? [online], 2018. [cit. 2022-03-21]. Dostupné z: <https://academy.binance.com/cs/articles/what-is-bnb>
3. ČTIDOMA.CZ, Redakce, 2022. Zemědělská půda s PlatonCoinem za výhodné ceny. In: Ctidoma.cz [online]. [cit. 2022-03-14]. Dostupné z: <https://www.ctidoma.cz/zivotni-styl/zemedelska-puda-s-platoncoinem-za-vyhodne-ceny-68770>
4. Evropská komise: Climate Action [online]. [cit. 2022-03-14]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/clima/eu-action/eu-emissions-trading-system-eu-ets_cs
5. GRABIANOWSKI, Ed, 2003. How Currency Works. HowStuffWorks [online]. [cit. 2019- 12-07]. Dostupné z: <https://money.howstuffworks.com/currency.htm>
6. HACKER, Phillipp., et al. *Regulating blockchain: techno-social and legal challenges*. 1. vydání. Oxford: Oxford University Press, 2019. ISBN 978-0-19-884218-7.
7. CHOVANCULIAK, Róbert. *Pokrok bez povolení: jak sdílená ekonomika, crowdfunding a kryptoměny změnilly svět*. 1. vydání. Praha: Grada, 2020. Finance pro každého. ISBN 978-80-271-1755-0
8. KRYPTO bible: Krypto slovník [online]. [cit. 2022-03-31]. Dostupné z: <https://kryptobible.cz/slovník/>
9. Kryptomagazin.cz: Fiat měna [online]. 6.12.2021 [cit. 2022-04-13]. Dostupné z: <https://kryptomagazin.cz/wiki/co-je-fiat-mena/>
10. Kryptomagazin.cz: token [online], 2021. [cit. 2022-03-10]. Dostupné z: <https://kryptomagazin.cz/wiki/co-je-token/>
11. LÁNSKÝ, Jan. *Kryptoměny*. V Praze: C.H. Beck, 2018. ISBN 9788074007224.
12. MATTIA PAGANELLI, 2021. *Data Loam: Sometimes Hard, Usually Soft. The Future of Knowledge Systems*. ISBN 9783110680072.

13. Platon Life a úspěchy v roce 2021, 2022. In: Protext.cz [online]. [cit. 2022-03-14].
Dostupné z: <https://www.protext.cz/zprava.php?id=38771>
14. STROUKAL, Dominik a Jan SKALICKÝ, 2018. Bitcoin a jiné kryptopeníze budoucnosti: historie, ekonomie a technologie kryptoměn, stručná příručka pro úplné začátečníky. Praha: Grada Publishing. Finance pro každého. ISBN 978-80-271-0742-1.
15. The disrupter series: digital currency and blockchain technology [online]. 2016 [cit. 2022-03-29]. Dostupné z: <https://www.govinfo.gov/content/pkg/CHRG-114hhr20322/pdf/CHRG-114hhr20322.pdf>
16. TRETINA, Kat, SCHMIDT, John, ed. Top 10 Cryptocurrencies In March 2022. Forbes: Advisor [online]. Mar 1, 2022 [cit. 2022-03-15]. Dostupné z: <https://www.forbes.com/advisor/investing/top-10-cryptocurrencies/>
17. SVOBODA, Patrik, 2019. Vliv virtuálních měn na nadnárodní společnost [online]. Liberec [cit. 2022-03-10]. Dostupné z: https://dspace.tul.cz/bitstream/handle/15240/154501/Diplomova_prace_Svoboda_Patrik.pdf?sequence=1&isAllowed=y. Diplomová práce. Technická univerzita v Liberci, Ekonomická fakulta, Katedra podnikové ekonomiky a managementu. Vedoucí práce Jan Mačí.

Seznam grafů

Graf 1: Vývoj ceny Bitcoinu v rozmezí 2016–2022 v CZK:

Graf 2: Vývoj ceny Ethera v rozmezí 2016–2022 v CZK

Graf 3: Vývoj ceny v rozmezí 2016–2022 v CZK

Graf 4: Vývoj ceny Binance Coinu v rozmezí 2018–2022 v CZK

Graf 5: Vývoj ceny XRP v rozmezí 2016–2022 v CZK

Graf 6: Vývoj tržních cen zemědělské půdy v období 2005–2021 (Kč/ha)

Graf 7: Víte co jsou to kryptoměny? Celkový počet respondentů

Graf 8: Víte co jsou to kryptoměny? Rozdělení jednotlivých generací

Graf 9: Využíváte bezhotovostní transakce? Celkový počet respondentů

Graf 10: Využíváte bezhotovostní transakce? Rozdělení jednotlivých generací

Graf 11: Věk respondentů

Graf 12: Vlastníte nějaký druh kryptoměn? Celkový počet respondentů

Graf 13: Vlastníte nějaký druh kryptoměn? Rozdělení jednotlivých generací

Graf 14: Pohlaví respondentů

Graf 15: Vzdělání respondentů

Graf 16: Znalosti respondentů na základě jejich vzdělání

Graf 17: Jaký máte názor na kryptoměny? Celkový počet respondentů

Graf 18: Jaký máte názor na kryptoměny? Rozdělení jednotlivých generací

Graf 19: Jaký je Váš postoj ke kryptoměnám? Celkový počet respondentů

Graf 20: Jaký je Váš postoj ke kryptoměnám? Rozdělení jednotlivých generací

Graf 21: Považujete kryptoměny za bezpečné? Celkový počet respondentů

Graf 22: Považujete kryptoměny za bezpečné? Rozdělení jednotlivých generací

Graf 23: Myslíte, že mají kryptoměny budoucnost? Celkový počet respondentů

Graf 24: Myslíte, že mají kryptoměny budoucnost? Rozdělení jednotlivých generací

Graf 25: Jaké kryptoměny znáte? Celkový počet respondentů

Graf 26: Jaké kryptoměny znáte? Rozdělení jednotlivých generací

Graf 27: Víte, co je to tzv těžba Bitcoinů? Celkový počet respondentů

Graf 28: Víte, co je to tzv těžba Bitcoinů? Rozdělení jednotlivých generací

Graf 29: Víte, co je to blockchain? Celkový počet respondentů

Graf 30: Víte, co je to blockchain? Rozdělení jednotlivých generací

Graf 31: Hodnocení dotazníku respondenty

PŘÍLOHY

Příloha č.1: Dotazník

Postoj vůči kryptoměnám napříč generacemi u občanů ČR

Moje jméno je David Jančík a jsem studentem třetího ročníku Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci.

Chtěl bych Vás tímto poprosit o vyplnění tohoto krátkého dotazníku, který mi pomůže s výzkumem do mé bakalářské práce.

Všechny otázky jsou samozřejmě anonymní.

Dotazník má 16 otázek a zabere Vám přibližně 5 minut.

1. Prosím uveďte Vaše pohlaví

Muž/Žena/jiné

2. Využíváte bezhotovostní transakce? (např. účet v bance)

Ano/Ne

3. Víte, co jsou to kryptoměny?

Ano/Ne

4. Vlastníte nějaký druh kryptoměn?

Ano/V minulosti ano/ne/ne ale uvažuji o tom

5. Uveďte Váš věk

- 18 – 26
- 27 – 42
- 43 – 56
- 57 a víc

6. Jaké je vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

- základní
- vyučen/a
- středoškolské s maturitou
- vyšší odborné
- vysokoškolské

7. Jaký je Váš názor na kryptoměny?

Pozitivní/Neutrální/Negativní

8. Prosím, krátce zdůvodněte Vaši odpověď.

9. Jaký je Váš postoj ke kryptoměnám?

Zajímám se/Nezajímám se

10. Považujete kryptoměny za bezpečné?

Ano/Ne/nevím

11. Myslíte, že mají kryptoměny budoucnost?

Ano/Ne/Nevím

12. Bydliště

- vesnice, město do 5 000 obyvatel
- město do 50 000 obyvatel
- město do 100 000 obyvatel
- město nad 100 000 obyvatel

Znalosti

Jaké kryptoměny znáte?

(otevřená otázka)

Co je to tzv. Těžba Bitcoinů?

- Určitý typ útoků na bitcoinovou síť
- Generování nových Bitcoinů a potvrzování vlastních transakcí – převodů jednotek mezi bitcoinovými adresami.
- Virtuální prostor pro transakce čekající na potvrzení.

Co je to blockchain?

- Blockchain je sdílená, neměnná účetní kniha, která usnadňuje proces zaznamenávání transakcí a sledování aktiv v obchodní síti.
- Virtuální měna (převážně využívána v Japonsku).
- Jde o platby, které probíhají prostřednictvím převodů peněžních prostředků bez fyzické potřeby peněz mezi klienty na jejich účtech u bank.

Děkuji Vám za Váš čas při vyplňování mého dotazníku, který mi pomůže ke zpracování bakalářské práce! 😊